

Ikt. sz.: NOB-40/9-2/2014.

NOB-3/2014. sz. ülés
(NOB-3/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Nemzeti összetartozás bizottságának**
2014. június 4-én, szerdán, 8 órakor
az Országház Esterházy János tanácstermében (földszint 1.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

Napirendi javaslat	3
Az ülés résztvevői	4
Dr. Navracsics Tibor külgazdasági és külügyminiszter-jelölt kinevezés előtti meghallgatása (Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 44. § (2) bekezdése alapján)	5
<i>Dr. Navracsics Tibor miniszterjelölt bemutatkozó előadása</i>	<i>5</i>
<i>Kérdések, észrevételek</i>	<i>8</i>
<i>Dr. Navracsics Tibor válaszadása, reagálása</i>	<i>13</i>
Határozathozatal	19
Balog Zoltán, az emberi erőforrások miniszterjelöltjének kinevezés előtti meghallgatása (Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 44. § (2) bekezdése alapján)	19
<i>Balog Zoltán, az emberi erőforrások miniszterjelöltje bemutatkozó előadása</i>	<i>19</i>
<i>Kérdések, észrevételek</i>	<i>21</i>
<i>Balog Zoltán válaszadása, reagálása</i>	<i>29</i>
Határozathozatal	34
Elnöki zárszó	34

Napirendi javaslat

1. **Dr. Navracsics Tibor külgazdasági és külügyminiszter-jelölt kinevezés előtti meghallgatása**
(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 44. § (2) bekezdése alapján)
2. **Balog Zoltán, az emberi erőforrások miniszterjelöltjének kinevezés előtti meghallgatása**
(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 44. § (2) bekezdése alapján)
3. **Egyebek**

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Potápi Árpád János** (Fidesz), a bizottság elnöke
Bóna Zoltán (Fidesz), a bizottság alelnöke
Szabolcs Attila (Fidesz), a bizottság alelnöke
Pánczél Károly (Fidesz)
Petneházy Attila (Fidesz)
Szászfalvi László (KDNP)
Kiss László (MSZP)
Ander Balázs (Jobbik)
Szávay István (Jobbik)

Meghívottak részéről

Hozzászóló

Dr. Navracsics Tibor külgazdasági és külügyminiszter-jelölt
Balog Zoltán, az emberi erőforrások miniszterjelöltje

Megjelentek

Szijjártó Péter, a külügyi és külgazdasági ügyekért felelős államtitkár
Dr. Latorcai Csaba, a nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkár
Dr. Rétvári Bence, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium parlamenti államtitkára
Sipos Imre, az Emberi Erőforrások Minisztérium helyettes államtitkára
Dr. Maruzsa Zoltán, az Emberi Erőforrások Minisztérium helyettes államtitkára
Ékes Ilona (Fidesz), a Nemzeti összetartozás bizottsága volt tagja

(Az ülés kezdetének időpontja: 8 óra 3 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

POTÁPI ÁRPÁD JÁNOS (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó reggelt kívánok! Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Köszöntök mindenkit a Nemzeti összetartozás bizottsága ülésén.

Külön köszöntöm dr. Navracsics Tibor miniszterelnök-helyettes urat, külgazdasági és külügyminiszter-jelölt urat, valamint Szijjártó Péter államtitkár urat. Köszöntöm képviselőtársaimat, mindenkit, aki figyelemmel kíséri, illetve segíti a munkánkat. Majd a következő napirendi pontnál szeretném köszönteni - de már itt vannak - a helyettes államtitkár urakat szintén.

Tájékoztatom képviselőtársaimat, hogy az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 40. §-ában foglaltaknak megfelelően az LMP részéről Ikotity István képviselő úr tanácskozási joggal vesz részt, illetve vesz majd részt az ülésünkön.

Úgy látom, hogy határozatképesek vagyunk. Megkérdem, hogy a napirendi javaslatunkat elfogadják-e képviselőtársaim. Kérem, jelezzék! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen.

Egyhangúlag elfogadtuk.

Dr. Navracsics Tibor külgazdasági és külügyminiszter-jelölt kinevezés előtti meghallgatása (Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 44. § (2) bekezdése alapján)

Át is adom a szót dr. Navracsics Tibor miniszterjelölt úrnak.

Dr. Navracsics Tibor miniszterjelölt bemutatkozó előadása

DR. NAVRACSICS TIBOR külgazdasági és külügyminiszter-jelölt: Köszönöm szépen a szót.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Engedjék meg, hogy előljáróban röviden szóljak néhány olyan dologról, amely a nemzetpolitika, illetve a Külgazdasági és Külügyminisztérium tevékenysége közötti kapcsolódási pont lehet, és aztán természetesen a rendelkezésre álló időben várom a kérdéseiket, illetve észrevételeiket is; ezekre képességeimhez mérten igyekszem válaszolni.

Az elmúlt 25 év magyar demokráciájában általában úgy alakult, hogy a nemzetpolitika és a külpolitika szervezetenként, így intézményi szempontból elkülönült alegységekben jelent meg, és noha a külpolitika prioritása az ügynevezett hármas prioritások között van - amely az euroatlanti integráció, illetve az abban való elkötelezett részvétel a közép-európai együttműködés és a határon túli magyar közösségek érdekeinek képviselése és védelme -, a nemzetpolitika elsősorban a harmadik prioritással jelölhető meg, a másik kettő sem hagyható figyelmen kívül egy sikeres nemzetpolitika esetén. Ugyanakkor mégis volt annak értelme, és van is annak értelme, hogy az elmúlt 25 évben a nemzetpolitika elkülönült intézményrendszerrel rendelkezik, hiszen a nemzetpolitika egy olyan horizontális szakpolitika, amelynek a célkitűzései és a hangsúlyai meg kell hogy jelenjenek minden szakpolitikában, azaz a Magyarország területén érvényesülő szakpolitikák, illetve az ezekért politikailag felelős személyek gondolkodásában és célkijelölésében is mindig ott kell lenni a nemzetpolitikai aspektusnak is, nevezetesen annak, hogy ez hogyan tudja a határon túli magyar közösségek életét segíteni, illetve az ő érdekeiket képviselni.

Értelemszerűen ezek sorába tartozik a külügy is, amelynek most a Külgazdasági és Külügyminisztérium képviselétében olyan intézményi háttere van, amely több szempontból is úgy gondolom, hogy hozzá tud járulni a hatékonyabb nemzetpolitikához, illetve a nemzetpolitika céljainak hatékony eléréséhez, és hogyha megengedik, akkor ezeket vázolnám fel.

Az első, amit mindenképpen fontosnak tartok leszögezni, hogy nemzetpolitika és külpolitika, a nemzetpolitika és külkapcsolatok célrendszere nem válhat el egymástól Magyarországon. Tudunk arról, voltak olyan időszakok sajnos az elmúlt 25 évben, amikor nemcsak hogy elkülönült egymástól a külpolitika és a nemzetpolitika, de szembe is került egymással, hiszen emlékszünk arra, amikor a kormány, illetve a kormánypártok folytattak nemzetpolitikai célok ellen kampányt, illetve folytattak olyan politikát, amely gyakorlatilag megghiúsította a nemzetpolitikai célok elérését. Úgy gondolom, hogy a magyar külpolitika csak akkor tud magyar külpolitika lenni, ha a külpolitikai célkitűzésekben mindig megjelennek a nemzetpolitikai célkitűzések is.

Megjelennek, de értelemszerűen a külpolitikában a nemzetpolitikai célkitűzések elérésénél azt kell keresnünk, hogy a magunk eszközrendszerével hogyan tudjuk ezt segíteni, hiszen megvan a nemzetpolitika elkülönült intézményrendszere, az elkülönült forrásstruktúrája, az elkülönült támogatási rendszere, mindazok a pontok, amelyekben keresztül a nemzetpolitikáért felelős miniszter, illetve az alá rendelt kormányzati alegységek elsődlegesen a nemzetpolitikai célokat tudják elérni. A Külgazdasági és Külügyminisztérium ebben a nemzetpolitikai tevékenységben tud segíteni, az én megítélésem szerint, három ponton, vagy most legalábbis előjáróban három pontot említenék általánosságban, és aztán nyilvánvalóan a vita során további részleteket is ki lehet bontani.

Az első, ami nagyon fontos, hogy a Külgazdasági és Külügyminisztérium intézményrendszerén keresztül. Úgy gondolom, hogy a magyar külképviseletek, amelyek most már integrált külképviseletek lesznek, hiszen az új szabályozás értelmében, a jövőben Magyarország nagykövetei a szolgálati helyükön főnökei lesznek, és utasításadási joggal rendelkeznek a nekik beosztott szakdiplomataknak. Eddig nem ez volt a helyzet. Talán emlékeznek rá képviselőtársaim is, hogy a széttagoltság következményeként egy nagykövettől gyakorlatilag az adott országban, az adott városban is függetlenül működhetett a gazdasági szakdiplomata, függetlenül működhetett a kulturális szakdiplomata is, hiszen más-más minisztérium alá volt rendelve. A jövőben a nagykövet kis miniszterelnökként – ahogyan mi szoktuk mondani – az adott országban az ott lévő diplomáciai képviselet szakdiplomatai fölött is rendelkezik, vagyis egy sokkal összehangoltabb, sokkal centralizáltabb érdekképviseleti és külképviseleti munka valósulhat meg a jövőben. Értelemszerűen ez a nagykövetségeknél, illetve a magyarlakta területeken működő főkonzulátusoknál az eddigieknél is nagyobb segítséget jelenthet a nemzetpolitikai célkitűzések megvalósítása terén.

A másik ilyen terület a külgazdasági terület, hiszen én úgy gondolom, hogy nemzetpolitikánk egy nem elhanyagolható aspektusa, sőt kifejezetten fontos aspektusa lehet a határon túli magyarlakta területek gazdasági életének és gazdasági prosperitásának támogatása. A magyar közösségek lakóhelyükön, szülőföldjükön való élésének vagy ottani megmaradásának egyik legfontosabb követelménye, adott esetben még a demográfiai folyamatokra is kiható követelménye az lehet, hogy mennyire sikeresek az adott helyi közösségben vagy az adott helyi gazdaságban az ott élő magyar vállalkozók. Ehhez a jövőben is minden segítséget meg kívánunk adni.

Nyilvánvalóan ez jelenti az ott élő vállalkozók támogatását, amennyiben ez lehetséges, a határ menti európai területi együttműködési programokon belül az infrastruktúra javításával, utak építésével, vállalkozások támogatásával, másrészt pedig jelenti a magyar vállalkozók külföldi, adott esetben magyarlakta területeken történő beruházásainak ösztönzését. Ez a minisztérium célkitűzései között hangsúlyosan szerepel, hiszen az a célunk, hogy a magyarlakta területek gazdaságilag is minél több ponton kötődjenek az anyaországhoz. Ide kötődik az is, hogy a kulturális diplomácia keretein belül mennyire tudjuk megtartani a magyar nemzeti közösséget, azaz a határon túli magyar közösségekkel mennyire tudjuk tartani a kulturális diplomácia eszköztárával is a kapcsolatot, és ezt mennyiben tudjuk élőként

megőrizni, hiszen tudjuk, egy nemzeti közösség addig rendelkezik perspektívával, addig rendelkezik a jövőjével, ameddig a kultúrája élő és megújuló. Abban a pillanatban, amikor bezárult és lezárult kultúráról beszélünk, az nagyon sok esetben már önmagának a közösségnek is a hanyatlását és az elvesztését vetíti előre.

A harmadik pont a külkapcsolatok területe, hiszen amennyiben a Külgazdasági és Külügyminisztérium segíteni tud a nemzetpolitikai célkitűzések elérésében, ez nemcsak a szomszédos országokkal való kapcsolattartásban, illetve a velük való kommunikációban a nemzetpolitikai szempontok megjelenítése, hanem az általános külkapcsolatokban is. Gondolok itt a más országokkal való bilaterális, tehát kétoldalú kapcsolattartásra, ahol a magyar szempontokat meg kell jeleníteni ezen tárgyalások során. De talán még ennél is fontosabbnak tartom a multilaterális nemzetközi szervezetekben való nemzeti érdekérvényesítést, hiszen úgy gondolom, miközben a magyar diplomácia derekasan teljesített az elmúlt időszakban a nemzetközi szervezetekben a magyar érdekek megjelenítésében, mégis maradt még hely a nemzeti érdekérvényesítésre, azaz az eddigieknél is hatékonyabban, nagyobb proaktivitással tudunk fellépni, amikor a magyar érdekek érvényesítéséről van szó a nemzetközi szervezetekben, legyen szó akár a NATO-ról, akár az ENSZ-ről, akár az EBESZ-ről, vagy bármely más multilaterális nemzetközi szervezetet említhetem. Ebből a szempontból Magyarországnak a jövőben fokoznia kell az aktivitását, hiszen azt látjuk, hogy a multilaterális nemzetközi szervezetek nemcsak abból a szempontból lehetnek fontosak számunkra, hogy adott esetben a nemzetpolitika célkitűzéseit, de általában a külpolitika célkitűzéseit egy szélesebb nemzetközi nyilvánosság előtt tudjuk képviselni, tudjuk érvényesíteni, de abból a szempontból is fontos lehet számunkra, hogy más, hozzánk hasonló méretű, azaz kis-, közepes méretű és erőforrásokkal rendelkező országok példája is azt mutatja, hogy a multilaterális nemzetközi szervezetek megnövelik egy ország mozgásterét, szövetségeseket keresnek, és itt a szövetségeseikkel együtt fellépnek.

A multilaterális nemzetközi szervezetek mellett, amint már említettem, a bilaterális kapcsolatokban is hangsúlyosnak kell lenniük a nemzetpolitikai megfontolásoknak. Itt fontosnak tartom a múlttal kapcsolatos kérdések tisztázását, fontosnak tartom a jelen meglévő konfliktusainak a megoldását, és fontosnak tartom azt is, hogy a magyar közösségekkel kapcsolatban, illetve a magyar közösségek jövőjével kapcsolatban a Külgazdasági és Külügyminisztérium hatékony segítséget tudjon nyújtani a nemzetpolitikai értékeléshez a múlttal kapcsolatos kérdések tisztázásánál. Gondolok itt elsősorban arra a folyamatra, amely Szerbiával kapcsolatban most már megindult, amelynek eredményként Csurogon is emlékmű jött létre vagy épült meg, és amelynek eredményeként fokozatosan tárjuk fel az 1944-1945-ös magyarelles atrocitásokat, és szándékaink szerint ez a feltárás el fog jutni egészen odáig, hogy meg tudjuk nevezni a felelősöket is, illetve a felelősséget is meg tudjuk nevezni. Úgy gondolom, ennek rendkívüli fontossága van. Szerbiával stratégiai jellegű megbékélési folyamat vette kezdetét, és szándékaink szerint ezt folytatni is kell, a Külgazdasági és Külügyminisztérium ezt a jövőben is tenni fogja.

A jelen konfliktusos kérdései között természetesen csak egy példát említek. Itt van a Szlovákiával kapcsolatos kedvezményes honosítás következtében előállt probléma, hiszen Szlovákia az egyetlen olyan szomszédos ország, sőt azt is mondhatjuk, a Föld bolygón az egyetlen olyan ország, amelynek a magyar kedvezményes honosítással kapcsolatban problémája van, nemcsak a magyar kedvezményes honosítással kapcsolatban, hanem általában a kettős állampolgárság intézményével kapcsolatban. Én abban bízom, hogy a szlovák politika a jövőben ez ügyben lépéseket tesz, vannak biztató jelek erre vonatkozóan. Úgy gondolom, a külpolitikának itt mindent meg kell tennie annak érdekében, hogy ezeket a biztató folyamatokat erősítse.

Ami a jövőre vonatkozik, és talán a legnehezebb, de a Külgazdasági és Külügyminisztérium itt is, amennyiben tudja segíteni a nemzetpolitikai célkitűzések elérését, ez a demográfiai folyamat, hiszen mindannyian tudjuk, hogy a határon túli magyar közösségek jelentős népességvesztést szenvedtek el, népszámlálásról népszámlálásra fogy a határon túli magyar közösségek népessége, amelynek egy része az asszimiláció, más része pedig az elvándorlás következtében áll fenn. Itt nyilvánvalóan korlátozott az eszköztár a demográfiai folyamatok tekintetében. Már említettem az esetlegesen rendelkezésre álló külgazdasági eszközöket, a vállalkozásélénkítést, amely prosperálóbbá és ilyen értelemben optimistább jövőképpel rendelkezővé teheti a magyar közösséget, de az asszimiláció tekintetében, úgy gondolom, meg kell tennünk mindent annak érdekében, és az előző ciklusban is a Nemzetpolitikai Államtitkárság már jelentős lépéseket tett annak érdekében, hogy a tömbmagyarság mellett megszólítsuk a szórványmagyarságot is, megszólítsuk azokat az embereket is, akik már elindultak az asszimiláció útján, akár a vegyes házasság útján, vagy akik adott esetben már nyelvileg asszimilálódtak is, azonban kulturális kötődéseiket tekintve még erősen kötődnek a magyarsághoz. Meg kell próbálni őket a magyar nyelv újbóli megtanításával, a magyar nyelv idegen nyelvként való megtanításával visszahozni a magyar közösségbe. Ehhez ugyancsak az intézményrendszerünket és az erőforrásainkat ajánljuk fel nemzetközi céljaink eléréséhez.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Röviden, bevezetőként ennyit mondtam volna, és várom a kérdéseiket, illetve az észrevételeiket. Köszönöm szépen.

Kérdések, észrevételek

ELNÖK: Tisztelt Miniszterjelölt Úr! Köszönöm szépen a rövid, de átfogó bevezetőt. Tisztelt Képviselőtársaim! Bár szavazás előtt ezt nem mondtam, akkor kellett volna mondanom, kérem önöket, hogy egy körben tudjunk tárgyalni, az egykörös kérdések, hozzászólások egyben legyenek, utána a válaszokat fogjuk meghallgatni.

(*Jelzésre:*) Kiss László képviselő úr!

KISS LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm szépen a szót.

Jó reggelt kívánok mindenkinek, és köszöntöm a miniszterjelölt urat.

Egyrészt örülök ennek az összeszedett és széles körű tájékoztatásnak, amit itt kaphatott a bizottság, hiszen azt gondolom, negyed órában ennyit lehetett elmondani. Néhány dolgot érintett is a miniszterjelölt úr, amit feltettem volna kérdésként. Az egyik ilyen a szlovák törvénykezés, ami diszkriminálja azokat a személyeket, akik a magyar állampolgárságot fel kívánják venni. Azt meghallgatnám kicsit jobban, bővebben, hogy pontosan milyen eszközei vannak a magyar kormánynak ebben a kérdésben.

Hasonlóan a külgazdaság kérdésében, ami itt szóba került, úgy gondolom, hogy én magam a klasszikus diplomácia eszközeit talán fontosabbnak tartom, mint ezeket az eszközöket. Van egy kis félelmem abban a tekintetben, hogy ha elsikkad az úgymond klasszikus diplomácia, akkor ennek a nemzetpolitika a kárát látja, de azt hiszem, hogy külügyminiszter-jelölt úr soraiban azt lehetett látni, hogy megfelelő egyensúly mutatkozik. Azért megint csak az a helyzet egy kicsit, mint ami tegnap volt Semjén Zsolt meghallgatása kapcsán, hogy kicsit más volt ez az előadás, mint szerintem a valóság volt korábban, ami lehet, hogy annak tulajdonítható, hogy teljesen más módon áll neki a mostani kormány a külpolitika intézésének, mint ahogyan ezt korábban tette. Ez számomra megnyugtató lenne, ha ez így van, hiszen azért ne felejtjük el, hogy a 27 uniós tagállam közül 15-tel kerültünk konfliktusba az elmúlt 4 évben, ami azért nem külpolitikai sikertörténet.

Mindenképpen azonban azt gondolom, hogy nagyon egyetértek azzal, hogy a sikeres nemzetpolitika és a sikeres külpolitika kart karba öltve jár egymással, tehát egyik sem lehet a másik nélkül meg, ez a megközelítés szerintem mindenképpen fontos. Hasonlatosan logikusnak tűnik az a rendszer, amit fölvezetett, a külgazdaság, a kultúra és a külpolitika hármását megjelölve, a minisztérium a céljaként, a kérdéseim is erre a célrendszerre irányulnak, ha megengedi.

A kultúrával kezdeném: a külföldi magyar kulturális intézetek nagy hangsúlyt kaptak korábban is a kultúra országon kívüli, határainkon túli magyar kultúra népszerűsítésében. Ez elég öröndetes szerintem, magam is azt gondolom, hogy ez egy nagyon fontos, nagyon jó eredménye a kormányzatnak. Megnyitotta a kapuit az isztambuli, a pekingi és a zágrábi Magyar Intézet is, tehát azt lehet mondani, hogy a világban szélesre tártuk a magyar kultúra kapuit.

A belgrádi Magyar Ház megnyitása azonban 2012 óta húzódik, az az évi költségvetésben 900 millió forint szerepelt, amelyet ismereteim szerint az ingatlan megvásárlására és felújítására költhettek el, az intézet azonban, ha jól tudom, a mai napig nem nyitotta meg a kapuit, nem működik. Itt nyilván adódik rögtön két kérdés: az egyik, hogy mikor várható az intézmény megnyitása, a másik pedig, hogy a kulturális intézmények körében megszokott gyakorlatot követve nem lett volna-e ésszerűbb egy ingatlant bérelni, és ehhez igazítani, pontosabban a tevékenységekhez igazítani ezeket a költségeket, hiszen 900 millió forint, azért azt lássuk be, hogy nagyon nagy pénz, ebből rengeteg programot lehetett volna megvalósítani, ha valóban helytálló az, hogy ez a forrás erre ment.

Hasonlóan fontos kérdés a Kolozsváron megnyitandó Magyar Ház ügye. Itt elvben 60 millió forintot elő is irányoztak. Azért fogalmazok ilyen bizonytalanul, hogy elvben, mert amikor a határon túli szervezetek megpróbálták utánajárni, hogy ez a pénz tényleg létezik-e, akkor nem találták ennek a nyomát. Ettől persze még lehet, hogy megvan ez a pénz, itt akkor felmerül a kérdés, hogy valóban van-e a Kolozsváron megnyitandó Magyar Háza forrás – ez a forrás vagy más forrás –, illetve mik a tervei a kormánynak, hogy mikor nyílik meg a Magyar Ház Kolozsváron.

A klasszikus külpolitikai törekvések mentén haladva öntől is meg kell kérdeznem, hogy mit kíván tenni a külhoni magyarok autonómiatörekvéseinek támogatása érdekében a kormányzat a közeljövőben vagy a jövőben. Nem térnék ki arra, hogy eddig mit tett a kormányzat, nézzünk a jövőbe, és várom a választ, hogy ezt hogy fogják megoldani.

Végül, hasonlóan, ha megengedi, egy klasszikus külpolitikai eszközt felvetni: terveznek-e a szomszéd országok kormányzataival olyan közös, tematikus kormányüléseket, ahol kifejezetten a külhoni magyarok helyzetének a javítása kerül szóba. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Ki szeretne még hozzászólni, kérdést feltenni? *(Jelzésre:)* Szávay képviselő úr!

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Köszönöm szépen.

Tisztelettel köszöntöm önt is és a vendégeket is. Megnyugtatóan közlöm, nem leszek olyan hosszú, mint tegnap voltam.

Köszönöm szépen én is a tájékoztatót, sokkal korrektebb és egzaktabb volt, mint amihez szokva vagyunk néha. Előljáróban annyit tisztelettel hadd mondjak el, hogy ha mi a nemzetpolitikával elégedetlenek voltunk az elmúlt négy évben, akkor ez fokozottan, hatványozottan és különösen igaz a külpolitikára, kifejezetten arra a külpolitikai vonalvezetésre, arra a szélsőséges, atlantista felfogásra és az európai érdekek kiszolgálására gondolok...

ELNÖK: Bocsánat, képviselő úr, hadd kérjem a mikrofont!

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): ...amit Martonyi János külügyminisztertől láthattunk. Itt rákérdezett már Kiss László képviselőtársam, vagy reményét fejezte ki - bár nem tudom, milyen vonatkozásban -, hogy ön másfajta külpolitikát fog folytatni. Engedje meg, külügyminiszter-jelölt úr, hogy én egy kicsit konkrétabban kérdezzek, igazából inkább arra lennék kíváncsi, hogy miben kíván ön másfajta külpolitikát folytatni, konkrétan milyen ügyekben látja ön máshogy a külpolitika feladatait, mozgásterét és irányultságát. Nem tudom, hogy kérdezzem, de azt hiszem, világos a kérdés -, miben kíván ön más külpolitikát folytatni?

A diplomácia tekintetében, a klasszikus kérdésekből csak egyetlenegy ügy: a Kalmár-jelentésről - volt képviselőtársunk itt a bizottságból - többször volt szó, amely autonómiáról, illetve egyéb kisebbségi jogokról szól. Ezzel kapcsolatban ebben az szerepel, hogy az Európai Tanács felszólítja az összes tagállamát, hogy a területi autonómia-megoldásokat ültessék át a gyakorlatba, ez egy elég konkrét megfogalmazás. Ezzel kapcsolatban milyen mozgásterünk van, milyen lehetőségei vannak a magyar diplomáciának, és milyen tervei.

Itt szeretnék önnek is feltenni egy konkrét kérdést, amely elől Semjén miniszterelnök-helyettes úr tegnap kitért, konkrétan Kárpátalja kapcsán. Miniszterelnök-helyettes úr tegnap úgy fogalmazott, hogy először elmondta, hogy a tömbben lévő magyarságnak jár a területi autonómia, és amikor megkérdeztem tőle, hogy ez a kárpátaljai magyarságra is vonatkozik-e, akkor fel volt háborodva, hogy én most itt felelőtlen dolgokba mentem bele a kárpátaljai helyzet kapcsán. Miniszterelnök úr beszélt a kárpátaljai magyarság kapcsán az autonómiáról, ha nem is területiről, de autonómiáról, ez a szó elhangzott, Martonyi külügyminiszter úr viszont határozottan tiltakozott ez ellen néhány héttel ezelőtt a Külügyi bizottság ülésén, hogy itt autonómiáról lenne szó, és hogy egyáltalán szabad-e Magyarországnak autonómiáról, mint fogalomról Kárpátalja kapcsán beszélni. Szabad-e erről beszélni? – ezt szeretném kérdezni.

A Jobbiknak egy régi javaslata volt, és ezzel messzemenőig egyetértünk, és nagyon támogatjuk, hogy a külgazdaság, mint kifejezetten fontos téma a külügyben felmerült, illetve hogy ez a két terület ilyenformán összekötődött, ez nagyon jó és helyes, mint ahogy a keleti nyitás politikáját is mi magunk szorgalmaztuk. Nagy örömmel hallottam most a magyarországi cégek külföldi befektetésre való ösztönzését, ez a 2014-es programunknak volt egyébként egy kiemelt eleme, hozzá szeretnék ehhez azonban tenni valamit, és kérdezni ez ügyben. Szándékoznak-e bármilyen olyan jellegű ösztönző rendszert vagy feltételrendszert kidolgozni, ami ezeket a magyar cégeket arra sarkallná, hogy ha már egyszer befektetnek külföldön, akkor egyrészt legyenek kedvesek tiszteletben tartani az ott élő magyar közösségek nehezen kivívott nyelvi jogait például azzal, hogy szíveskednek magyar cégekként magyar feliratokat használni, mint ahogy azt most a nagy magyar cégek - akár mondjuk az OTP-ről beszéljünk vagy a MOL-ról - nem minden esetben teszik meg. És mondjuk, fontosnak tartanák-e azt, hogy a magyar nyelv ismeretét a munkavállalás feltételéhez kössék, tehát nem nemzetiségi alapú diszkriminációról van szó, hanem arról, hogy ezáltal is próbáljunk magyar családokat munkához és megélhetéshez juttatni, mert e nélkül jóval kisebb haszna és értelme van egy magyar befektetésnek külföldön.

Nagyszerű tervek vannak már a külföldi magyar közösségek gazdasági megerősítésére, van már Mikó Imre-tervünk, most néhány nappal ezelőtt bemutatták Felvidéken a Baross Gábor-tervet. Milyen konkrét lépések következnek ebből, és hogy ezekhez a tervekhez mikor lesz anyagi forrás is rendelkezésre, erre lennék kíváncsi.

A magyar-szerb történelmi megbékélés, igen, ez régi vesszőparipája volt Martonyi külügyminiszter úrnak is, de főleg Németh Zsolt-nak. Persze ebben van előrelépés, de azért ennek önök mindig túlértékelik a jelentőségét. Azt szeretném

kérdezni, hogy kívánnak-e egy kicsit határozottan föllépni szerb barátaink irányában például az egy éve megígért és halogatott kollektív bűnösség eltörlésében. Tehát az a kormányhatározat, amely a három Sajkás falu – Csurog, Zsablya és Mozsor - kollektív bűnösségének az eltörlését illeti, ami ennek a nagy magyar-szerb megbékélésnek lenne a része egyébként, csak erre még egyáltalán nem került sor, és ennek hiányában viszont a kárpótlás sem kezdődhet meg ezeken a településeken, szeretném jelezni, túl azon, hogy ennek milyen erkölcsi relevanciái vannak. Illetve rakjuk ehhez hozzá azt, hogy Áder János bocsánatot kért a Magyarország és a magyarság ellen elkövetett bűnökért, ez a bocsánatkérés szerb részről egyébként a mai napig nem történt meg.

Felvidék kapcsán örülök, hogy itt szóba került már több alkalommal az állampolgárság. Ez az elmúlt 4 év magyar diplomáciájának a legnagyobb kudarca. Az égvilágon semmilyen konkrét lépés ez ügyben nem történt, a magyar kormány számára mindig fontosabbak voltak a kétoldalú kapcsolatok meg az uniós együttműködés, mint az állampolgársági ügyben való előrelépés. Én is arra szeretnék rákérdezni, hogy lát-e lehetőséget arra, hogy itt valami történjen, és ha igen, akkor mit kíván ennek érdekében tenni.

Azt hiszem, a kulturális intézetek kapcsán, amelyre Kiss képviselő úr rákérdezett, azt hiszem, pont önnel levelezgettem már több alkalommal ezzel kapcsolatban. Tényleg csak szeretnék ráerősíteni, hogy ezt mi is nagyon fontosnak tartjuk, és az lenne a kérdésem, esetleg terveznek-e mondjuk a következő 4 éves kitekintéssel még más városokban is kulturális intézeteket, Magyar Házakat nyitni.

A kisebbségi vegyes bizottságok üléseinek milyen szerepet szán a kormány? Hogyan látja ezeknek a feladatait? Lehet-e itt erősíteni ezeket az üléseket? Szó fog-e esni érdemi problémákról, vagy meg fog maradni a kölcsönös vállveregetések és pohárköszöntők szintjén?

Most még egy utolsó kérdés, ne vegye provokálónak, tényleg kíváncsi vagyok a véleményére. Azt szeretném kérdezni, hogyha az elődjéhez hasonlóan önt esetleg meghívnák, mint ahogy valószínűleg nem fogják, de ha mégis meghívnák a Bilderberg-csoport ülésére, akkor elmenne-e rá. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Nem tisztem válaszolni, valószínűleg nem fogják meghívni, de ez egy másik kérdés. Kinek van még kérdése? *(Nincs jelzés.)* Ha esetlegesen lesz még kérdés, itt az első körben hadd tegyek fel én is néhány kérdést, illetve fogalmazzak meg néhány gondolatot.

Határozottan és egyértelműen szeretném kifejezni azon örömünket, illetve támogatásunkat, hogy a Külügyminisztérium eddigi struktúrája, illetve az a hagyományos értelemben vett külügy, ami eddig jellemző volt Magyarországra, az jelentősen, nemcsak a nevében megváltozik, és a külgazdaság ilyen módon előtérbe kerül. Bár nyilván az ember olyan hangokat is hall, hogy néhányan, kevesen tudják ennek a változtatásnak az értelmét felfogni, nehezményezik, mégis úgy gondolom, hogy ez jelentősen segíti, illetve befolyásolja a magyar gazdasági érdekek eljuttatását, illetve érvényre juttatását a különböző régiókba. Az elmúlt másfél, két évben Magyarország diplomáciájában ez jelentősen előtérbe került, ma pedig azt láthatjuk, hogy a tárcánál jelenik meg ez a szándék.

Több évvel ezelőtt én is találkoztam olyan esettel, illetve olyan egyhangú vélemény volt, hogy a gazdasági érdekek és a hagyományos értelemben vett külügy meredeken szétváltak egymástól. Én magam is voltam például tárgyalódelegációként külföldön úgy, hogy egyszerre ott volt az akkori ITD Hungary tárgyalódelegációja, a Gazdasági Minisztérium delegációja és a parlamenti delegáció, és ha a nagykövet úr véletlenül nem ejti el szóban, hogy egyébként mások is vannak Magyarországtól 11 ezer kilométerre jelen az országban, akkor egymásról nem is tudtunk volna, nem is tudtuk volna koordinálni a tevékenységünket, a tárgyalásainkat, nem tudtunk

egymásról. Ez nagyon sokszor előfordult, és ezeknek a tárgyalásoknak a hatékonysága is hasonló volt. A keleti nyitás programja, illetve az eredmények, úgy gondolom, máris kezdenek megmutatkozni. Magam is úgy gondolom, hogy a lehetőségek óriásiak, sokszor felfoghatatlanok számunkra. Ezt csak az tapasztalhatja meg, aki ezen országokba utazik, és megtapasztalja azt, hogy milyen tárt karokkal és milyen nyitottsággal várnak bennünket a világ bármely részén.

Szeretném én is felhívni a figyelmet arra, hogy a '70-es, '80-as években, talán még a '90-es évek elején is nagyon sok harmadik országbeli fiatal tanult Magyarországon, akik azóta a saját országukban a gazdasági, politikai vezető elit részei, sokszor nagyon magas beosztásban, jól beszélnek magyarul, és a kapcsolatrendszerünket, illetve a gazdasági lehetőségeinket jelentősen befolyásolni tudják pozitív irányban. Egy példát szeretnék mondani. Ilyen például Vietnam, ahol 4-5 ezren jól beszélnek magyarul, az ország vezető rétegét alkotják, és az elmúlt években jelentős kapcsolatrendszer-bővülésről is beszélhettünk. Ilyen például a Paksi Atomerőmű bővítése, illetve Vietnamban is egy atomerőművet építenek, és az ottani fiatalok, illetve szakemberek részképzését itt, Magyarországon oldják meg. Ez egy 6 hetes részképzés, 3 hetet Budapesten, az egyetemen vannak, 3 hetet pedig Pakson. Nagyon jó lenne, ha a Külgazdasági és Külügyminisztérium segítene abban, hogy Paksnak, illetve Magyarországnak ezt az atomenergiában játszott kiemelt szerepét tovább tudnánk bővíteni, és ahol a világban hasonló bővítések, illetve új blokkok létesítése valósulna meg, a szakembergárda továbbképzését, illetve részképzését Magyarországra tudnánk hozni, ez jelentős eredmény lenne, illetve azt a folyamatot bővítené, amit az elmúlt években már meg tudtunk kezdeni.

Az előző ciklusban létrejött a Kárpát Régió Üzleti Hálózat, illetve mindannyian ismerjük a Wekerle- és a Mikó-tervet. Jó lenne azt elérni, miniszterjelölt úr, hogy a Wekerle-tervhez, a Mikó-tervhez a költségvetésben konkrét összegek is lennének írva, ez a sorokban is szerepelne, és ezeknek a terveknek, illetve az üzleti hálózatnak a tevékenységét jobban tudnánk koordinálni, akár a kamarákkal is összefogva annak érdekében, hogy a határon túli magyar vállalkozókat a magyar gazdasági életbe még jobban be tudjuk kapcsolni.

A Balassi Intézetéről is többször szó volt. A Balassi Intézet ritkán jelenik meg a nevében külföldön úgy, mint magyar intézet. Jó lenne, ha az intézet nevét úgy lehetne megváltoztatni, hogy már a névben is valami módon a magyar állam, illetve Magyarország megjelenne, hiszen nekünk egyértelmű a megnevezés, viszont a külföldieknek, a többségi nemzetnek, akik ott élnek egy-egy országban, azok számára a Balassi szó sajnos vagy nem sajnos viszonylag keveset mond. Budapest mellett, ahogy összeszámoltam, 22 európai és nem európai városban van ilyen intézet.

Nemrégiben, a múlt héten voltam Stockholmban. Ott arra kértek, hogy ezen a héten mindenféleképpen mondjam el a miniszterjelölt úrnak, hogy 2002 elején Martonyi János külügyminiszter úr Stockholmban megígérte, hogy Magyarország Balassi Intézetet, illetve magyar kulturális intézetet nyit Stockholmban, de sajnos ez azóta nem valósult meg. Nagyon nagy szükség lenne erre, hiszen Svédországban közel 40 ezer magyar él, jelentős közösségeket alkotnak, főleg Dél-Svédországban, összetartó közösségeket. A SMOSZ-nak, a Svédországi Magyarok Országos Szövetségének több mint 5500 tagja van. Ha a közösség nagyságát és a taglétszámot nézzük, ebből is látható az, hogy mennyire ragaszkodnak az identitásukhoz. Jelentősen tudna ebben segíteni a Balassi Intézet. Csak összehasonlítás miatt, Helsinkiben is működik ilyen intézet, Finnországban 4-5 ezer magyarról beszélhetünk, ott a szomszédságban pedig tízszer ennyi magyar van, és nincs ilyen intézet.

A Balassi Intézetekhez még hadd mondjam azt el, hogy sajnos az elmúlt időszakban, illetve az előző évtizedben, legalábbis, ahol én eddig jártam, ott bevett dolog volt az, hogy elsősorban a többségi nemzet számára, illetve az adott ország

polgárai számára fogalmaztak meg ezek az intézetek üzeneteket, és a magyar diaszpórával való kapcsolatrendszerük nem volt a legeslegjobb. Ebben már változások tapasztalhatók, én kérem miniszterjelölt urat, hogy ezt erősítsék, illetve erre erősítsenek rá, hogy számunkra nemcsak az a fontos, hogy bennünket a különböző nemzetek még jobban megismerjenek, hanem az is, hogy ezek az intézetek, összefogva a külképviselletekkel, a magyar szervezeteknek az életét könnyebbítsék, illetve rendezvényeket szervezzenek, működjenek még jobban együtt például a Körösi Csoma Sándor-programban dolgozó fiatalokkal.

Az előző ciklusban a mi bizottságunknak sikerült elérnie azt a bevett gyakorlatot, illetve talán mondhatom azt, hogy jogot, hogy a Külügyi bizottság mellett a Nemzeti összetartozás bizottsága is nagykövetjelölteket tudjon meghallgatni. Ezek a nagykövetjelöltek olyan országokba mentek szolgálatba, ahol jelentős számú magyar közösség él, így sikerült meghallgatnunk Makkay Lillát, Szabadhegy Pétert és Nagy Andor urat, akik Svédországba, Nagy-Britanniába, illetve Izraelbe mentek szolgálatra. Szeretnénk folytatni ezt a gyakorlatot, és szeretnénk kérni miniszterjelölt urat arra, hogy engedélyezze majd azt is, hogy ne csak a jelölteket tudjuk meghallgatni, hanem a főkonzulokat is. Nyilván nem akkor, amikor kimennek, hiszen ők egy-egy nagykövet alá soroltak be, de mindenféleképpen tájékoztatókra szeretnénk meghívni a bizottság elé, főleg azokat a főkonzulokat, akik magyar területen dolgoznak.

A munkájához előzetesen is kívánok sok sikert és jó egészséget!
(*Dr. Navracsics Tibor: Köszönöm szépen.*)

(*Jelzésre:*) Szászfalvi László képviselő úr!

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ (KDNP): Köszönöm szépen, elnök úr, a szót, és elnézést, hogy elnök úr után kértem két rövid témára szót.

Egyrészt miniszter úr, miniszterjelölt úr hosszasan is beszélt arról, hogy fokozni kell Magyarország aktivitását a nemzetközi szervezetekben, szerintem ez egy nagyon fontos mondat volt, és örülünk ennek a megfogalmazásnak. Ebben az összefüggésben szeretném kérdezni, tekintettel arra, hogy az Európai Unióban gyakorlatilag egységes kisebbségvédelmi mechanizmus nincsen, nem működik, több más nemzetközi szervezetben előrébb haladnak ezek az ügyek, lát-e erre esélyt, lehetőséget miniszter úr, miniszterjelölt úr, hogy az Európai Unióban is egységes kisebbségvédelmi mechanizmus ki tud alakulni. Konkrétan itt az autonómiaökrekvések összefüggésében, illetve az autonómia kialakítása szempontjából azt gondolom, hogy ez kulcskérdés.

A másik rövid kérdésem a horvát-magyar kapcsolatok jövője. Nyilván tudom, hogy miniszter úr ebben elkötelezett, azt is tudom, tudjuk, hogy történelmileg nagyon jó a kapcsolat, nagyon sok pozitív dolog történt az elmúlt x év alatt, de azt gondolom, hogy most egy történelmi esély, lehetőség van arra, hogy ez sokkal inkább kiteljesedjék, és a gazdasági együttműködés területén is konkrét előrelépés történjen. Én a választókerületem tekintetében személyesen érintett is vagyok, és ott a határon átnyúló együttműködésben szeretném, ha sokkal nagyobb aktivitásunk lenne magyar oldalról. Köszönöm szépen, és sok sikert kívánok a munkájához! (*Dr. Navracsics Tibor: Köszönöm szépen.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Átadom, illetve visszaadom a szót miniszterjelölt úrnak.

Dr. Navracsics Tibor válasza, reagálása

DR. NAVRACSICS TIBOR külgazdasági és külügyminiszter-jelölt: Köszönöm szépen, elnök úr.

Kiss képviselő úr kérdéseire: sajnálom, ha esetleg úgy fogalmaztam, hogy abból az az érzés származott, hogy elsikkadna a klasszikus diplomácia eszköztára. Ez

annak tudható be esetleg, hogy itt, a Nemzeti összetartozás bizottságánál inkább azokat az aspektusokat hangsúlyoztam, amelyek az eddigiekhez képest, a szándékaink szerint újak a nemzetpolitikai tevékenység támogatása során. Természetesen én úgy gondolkozom a Külgazdasági és Külügyminisztériumról, mint amely komplexebb mint az elődje abban az értelemben, hogy a klasszikus diplomácia mellé kap két megtámasztó pillért, egy nagyon erős külgazdasági aspektust, amely a XXI. században most már a külkapcsolatok egy meghatározó részévé vált, másrészt egy erős kulturális diplomáciai aspektust, de emellett természetesen a klasszikus diplomácia, mint ahogyan maga a külügy fogalma is felöleli önmagában a külgazdaságot is és a klasszikus diplomáciát is, természetesen hangsúlyosan a jövőben is.

Azt, hogy nekünk sok konfliktusunk van a külpolitikában, én ezt nem tartom kudarcnak, bár ez természetesen a külpolitikáról alkotott vagy a világról alkotott kép függvénye is, hogy ki, mit tart sikernek és kudarcnak, és ebből a szempontból ízlés kérdésében nem túl jó dolog vitatkozni. Én tiszteletben tartom más véleményét, de úgy gondolom, lehet, hogy a jövőben is nagyon sok konfliktusunk lesz. A külpolitika elsődleges célkitűzéseinek a nemzeti érdekképviselőt és Magyarország, a magyar nemzet nemzeti érdekeinek népszerűségét tűzöm ki célul, ami azt jelenti, hogy ha ezért kell konfliktust felvállalni, akkor vállaljuk a konfliktust. Természetesen azt hiszem, a hétköznapi életben is minden ember úgy van vele - egy elhanyagolható kisebbséget leszámítva -, hogy jobban szeret békében élni, mint állandó vitában, veszekedésben, de mégis, vannak az életben is olyan helyzetek, amikor nem megspórolható egy-egy konfliktus. Úgy gondolom, a magyar külpolitika számára is a jövőben is lesznek olyan kérdések, amikor nem takaríthatunk meg konfliktust, mert védeni kell az érdekeinket, és mert mások is védik az érdekeiket, és szükségszerűen áll elő az, hogy időről időre konfliktusba kerülünk más országokkal, adott esetben még a barátainkkal is. Amit fontosnak tartok, hogy a vitát és a konfliktusok mindig intézményi keretek között és békésen jussanak el a megoldásig vagy a probléma kezeléséig, és ebből a szempontból én úgy gondolom, hogy az elmúlt időszakban is mind mi, mind a velünk esetleg vitában álló intézmények, illetve országok tartottuk magunkat ehhez.

A belgrádi intézet nem 2012 óta húzódik, illetve olyan értelemben húzódik 2012 óta, hogy 2012-ben találtuk meg azt az ingatlant, amelyik egyébként Belgrád abszolút belvárosában, a Kneza Mihaila utcával párhuzamos utca. A Kneza Mihaila Belgrád Váci utcája tulajdonképpen, egy sétáló-, bevásárló utca, és azzal párhuzamosan, a Kalemegdantól, tehát a belgrádi vártól, mondjuk egy 500-700 méterre lévő, nagyon jó helyen lévő, egy tönkrement jugoszláv bank székházát tudtuk megvenni és felújítani. Tehát 2012-ben kezdődik maga a beruházás története. Mivel talán önök is ismerősök a szerbiai viszonyok tekintetében, talán nem kell hangsúlyoznom, hogy meglehetősen lassan jutottunk előre a jogi dzsungelben, mire ezt sikerült megoldani. Hozzáteszem, már Szávay úr kérdésére egy kicsit megelőlegezendő válaszként, talán ez sem meglepetés az önök számára, hogy Szerbiában sem mindenki érdekelt egy esetleges magyar-szerb megbékélésben vagy egy Magyar Ház létrehozatalában Belgrádban, de most jutottunk el oda, egészen pontosan januárra jutottunk el oda, hogy tulajdonképpen meg is tudnánk nyitni.

Én mindenképpen szeretném, hogy a magyar miniszterelnök nyissa meg, talán ennek a szimbolikáját is értik, hogy miért ragaszkodnék ehhez. Februárban Szerbiában összeomlott a kormánykoalíció, és előrehozott választásokat hirdettek március közepére, és úgy gondoltuk, hogy a szerb választási kampányban nem lenne jó kimenni, és Magyar Intézetet átadni. Aztán jött a magyar választási kampány, arra is úgy gondoltuk, hogy nem lenne jó választási kampányban kimenni, majd jött az EP választási kampány, és most ott vagyunk - és ez a közös kormányülésre vonatkozó kérdésre is egy kicsit válasz, most ott vagyunk -, hogy tulajdonképpen a szerbekkel kell most már csak időpontot egyeztetni.

Azt szeretnénk, ha a Belgrádi Magyar Intézet átadása, ami egyébként idő közben kész lett, és mondom, január óta akár meg is kezdhetné a működését, egy szerb-magyar miniszterelnöki találkozó és esetleg kibővített miniszteri találkozó, ha nem is teljes kormányülés lenne - ez nem annyira a magyar kormány részéről jelent problémát, hiszen nekünk 8-10 miniszterünk van az utóbbi időben, Szerbiában sokkal népesebbek a kormányok, ott nehezebb összehozni egy ilyen találkozót -, de egy ilyen találkozó keretében ez akár június végén, ha sikerül időpontot egyeztetni, valamikor mostanában meg fog történni. Azért is tartom fontosnak, mert Szerbiára úgy gondolok, mint stratégiai gazdasági partnerre, stratégiai geopolitikai partnerre és adott esetben az ottani magyar intézet nemcsak kulturális intézet lenne, hanem egyben külgazdasági képviselő is, egy igazi Magyar Ház lenne. Úgy gondolom, óriási erejű vagy nagyon erős szimbólum lenne az, hogyha ott, Belgrád közepén lenne egy erős magyar jelenlét, mert szerintem ez is az eszköztárhoz tartozik, hogyha egy önmagában bízó, gazdaságilag prosperáló erős nemzet tudja a szomszédos országokban felvállalni az ottani magyar közösségek képviselőt, akkor egyrészt az ottani közösségek is büszkéek rá, hogy ilyen anyaországuk van, másrészt pedig a szomszédos országok részéről is talán nagyobb tisztelettel találkozhatunk az ügyeink intézése során, és ebből a szempontból úgy gondolom, hogy ezért a belgrádi intézet is fontos.

A kolozsvári intézet érdekes módon minden eddigi bizottsági meghallgatáson előkerült, úgyhogy érzem a kötelességemet. A közeljövőben, bízom benne, meg fogjuk valósítani. Értesüléseink szerint most van egy ingatlan, ami megszerezhető, ideális helyen van, Kolozsvár központjában, a Fő téren. Abban bízom, hogy a közeljövőben sikerül ezt megszerezni, és el fogjuk tudni indítani minél hamarabb, hiszen tudatában vagyunk annak, hogy ennek milyen nemzetpolitikai jelentősége lenne. Annak is a tudatában vagyok, hogy mennyire szomorú dolog az, hogyha ez mondjuk 80 évvel ezelőtt vagy 90 évvel ezelőtt még kizárólag egy magyaroknak szóló magyar intézet lehetett volna, most már kettős funkciót kell betöltenie, sajnos a demográfiai folyamatok következtében egyrészt magyaroknak szóló nemzetpolitikai intézet, másrészt pedig a román közvéleménynek szóló kulturális intézet is ott, Kolozsváron.

Az autonómia is előkerült. A magyar nemzetpolitikai célrendszerben az autonómia mindig is ott volt, és most is ott van. Szávay képviselőtársam kérdésére a válasz: én annak vagyok a híve, hogy egy demokráciában lehetőség szerint mindent, ami nem alkotmányellenes és jogsértő, azt tegyük az asztalra, és erről lehet vitatkozni, tehát ne legyenek ilyen értelemben tiltott témák. Ami az ukrán helyzet érzékenységét adja, az valóban az, hogy szerintem nekünk fontos lenne azt a képet elkerülni, hogy hiénaként megjelenünk, és egy egyébként geopolitikai és geostratégiai szempontból számunkra kulcsfontosságú ország, a független és területileg ép Ukrajna kárára próbálnánk valamit tenni. Erre már volt példa a magyar történelemben, sajnos keserű tapasztalatokat szerezhettünk erről. Úgy gondolom, különös óvatossággal kell eljárni Ukrajna esetében, de természetesen a magyar közösség, ahogy a miniszterelnök úr is fogalmazott a miniszterelnök-jelölti beszédében az Országgyűlésben, a magyar közösségek fogalmazzák meg azokat a jogokat, amelyeket Magyarország a nemzetpolitikai és a politikai eszköztárával képviselni tud, beleértve ebbe az egyéni jogoktól kezdve a kollektív jogokig mindent.

Tematikus kormányülés: A nemzetpolitikánál is, mint talán minden más külpolitikai kérdésnél, amikor a célokat megfogalmazzuk, akkor legalábbis számításba kell vennünk a másik oldal céljait is, és ez vonatkozik az Európai Unión belüli kisebbségi mechanizmusra is. Ma Magyarország, amikor a határon kívüli magyarság kérdését napirendre tűzi, akkor ez általában a környező országok egy részénél kevés szimpátiára talál, ez nem meglepetés, ezt tapasztaltuk az elmúlt időszakban. Azt is mondhatnám, ha racionálisan a másik ország politikai elitjének az

érdekeit nézzük, akkor akármelyik érthetővé is válna. Éppen ezért úgy gondolom, hogy olyan tematikus kormányülésről lehet szó, ahol többek között az ottani magyar kisebbség helyzete is fölvetődik, sőt olyannak is kell lennie, ha vannak ilyen találkozók, én azonban arra nem látok reális esélyt, hogy a szlovák kormány elfogadjon egy olyan közös kormányülési javaslatot, ahol kizárólag a felvidéki magyarság esélyeiről van szó. Én úgy gondolom, erre valók a szakpolitikai egyeztetésben a nemzetpolitikai egyeztetések, illetve a külpolitikai egyeztetések, és ezt mindig, újra és újra napirenden kell tartanunk.

Szávay képviselő úr első kérdésére a választ hadd kerüljem meg, hogy miben lesz más ez a külpolitika. (*Szávay István bólint.*) Köszönöm a méltányosságot. Nyilván habituális különbségek is vannak, lehet, hogy van egyébként a célrendszerben is, erre nagyon talányosan azt tudnám mondani, hogy majd meg fogja látni, de szeretném elkerülni azt a helyzetet... (*Szávay István közbeszólására:*) Oké, köszönöm szépen.

Kárpátaljáról már beszéltem. A magyar kvázi-multik vagy a regionális multik, a MOL és az OTP, ezzel a problémával én is találkoztam főleg az ottani, határon túli magyar közösségek részéről. Arra tudok ígértet tenni, hogy felvetem az ottani menedzsmentnek, hogy ez mivel jár. Szerintem ők is tudatában kell, hogy legyenek annak, hogy az ott élő magyarok számára az ottani magyar cég nem csupán egy piaci szereplő, hanem egy kicsit az ő nemzeti identitásuk része is, ez elvárásokkal is jár. Nyilván amit tudunk ebben, azt megteesszük.

Akkor a szerb megbékélés. Már említettem, hogy stratégiai jelentőséget tulajdonítok Szerbiának, de az az igazság, hogy minden szomszédos országunknak. Egy rendkívül zaklatott történelmi régióról van szó, ahol egy meghallgatás pontosan olyan évfordulón zajlik, amely csak még zaklatottabbá tette ezt a régiót, hiszen azt láthatjuk ma már, hogy a nemzetek önrendelkezési joga nemhogy nem hozott megnyugvást ebben a régióban, de olyan újabb konfliktusokat hozott az elmúlt idestova több mint 90 évben, amely egyre bonyolultabbá teszi ennek a kérdésnek a megoldását. Úgy gondolom, Szerbiával mégis van lehetőség arra, hogy lépésről lépésre jussunk előre, de biztos, hogy mindig lesznek visszaesések. Nekem személyes ismerősöm Aleksander Vučić, aki a jelenlegi szerb miniszterelnök, és beszélgetéseim során azt a meggyőződést szereztem, úgy látom, hogy ezt ő a maga belpolitikai mozgásterében hitelesen képviseli, és ő valóban elkötelezett a magyar-szerb megbékélés érdekében. Tudjuk, hogy a szerb belpolitikai klíma sok szempontból nem kedvez ennek, mi a magunk módján próbálunk eljárni ebben az ügyben. Abban bízom, hogy fogunk tudni eredményeket is elérni.

A kettős állampolgárság. Szávay képviselő úr úgy fogalmazott, hogy a magyar külpolitika legnagyobb kudarca. Nyilván képletesen értve a magyar-szlovák viszonyban esetleg, igen. Én is úgy érzem egy kicsit, hogy ebből a szempontból – hogy is fogalmazzak – a nemzetközi intézmények sem segítenek minket. Én magam írtam Viviane Redingnek annak idején levelet, ugyanis az Európai Alapjogi Charta egyértelműen kimondja az identitásválasztás szabadságát, és az én számomra az identitásválasztás szabadságának egyik legtisztább példája az, hogy az ember dönthet arról, mely országok állampolgára akar lenni, azaz mely nemzethez vagy nemzetekhez akar tartozni, és ezt adminisztratív eszközökkel nem lehet megghiúsítani. Az Európai Unió ez idáig lerúgta magáról ezeket a problémákat, azt hiszem, nem utolsósorban azért, mert olyan kérdéseket nyitna meg más európai uniós tagállamokban, amelyekre nem érzi magát felkészültnek, hogy kezelje ezt a problémát. Mindenesetre azt látom, hogy Csehországban is és Szlovákiában is, amelyek eddig a kettős állampolgárság legerősebb ellenzői voltak itt Közép-Európában, enyhülni látszik a szigor, illetve a szabályozás szigora.

Arra tudok ígéretet tenni, hogy mind szlovák-magyar bilaterális viszonyban, mint a multilaterális nemzetközi szervezetekben napirenden tartjuk a kérdést. A XXI.

század Európájában elképzelhetetlennek és elfogadhatatlannak tartom azt, hogy embereket azért megfosszanak az állampolgárságuktól, kitagadjon egy nemzet a soraiból, mert éppen egy másik nemzettel is sorsközösséget akar vállalni. Az a felvidéki magyar, aki nem tehet arról, hogy éppen Szlovákiához került, és nem arról van szó, hogy ő meg akarja tagadni a szlovák nemzettel vagy Szlovákiával való azonosulást, sőt fölveszi ugyan a magyar állampolgárságot, de ott akar élni Szlovákiában, és szlovák állampolgár is akar maradni, a szlovák állam megtagadja a vele való közösséget, én ezt elképzelhetetlennek tartom, úgyhogy képviselni kívánom ezt nézetet.

Kulturális intézetek, illetve Magyar Házak még hol nyílnának a jövőben? Kolozsvárról már volt szó, egyébként Krakkóban is nyílt meg, amelyik szintén sajátos módon egy kicsit nemzetpolitikai is és egy kicsit kulturális diplomáciai is, hiszen Krakkóhoz ezer szál köt minket, és Krakkót is ezer szál köti Magyarországhoz. Terveink szerint a közeljövőben, de itt még határidőt nem tudok mondani, mert előkészítés alatt vagyunk, és itt a pénzügyi, költségvetési támogatás mellett sok esetben logisztikai támogatásra is szükségünk van, azaz meg kell találnunk még az ingatlant. Ljubljánában eléggé elől járunk már, ott úgy néz ki, hogy megvan az ingatlan is talán, legalábbis a szlovén kormánytól kaptunk egy ingatlanajánlatot, szintén fontosnak tartanám az ottani kisebbség számára is, illetve a kulturális diplomácia számára. Tervbe van véve Baku Azerbajdzsánban - ott nem nemzetpolitikai okai vannak elsősorban, hanem kulturális diplomáciai -, illetve tervbe vettük Szarajevót és Tiranát. Abban bízunk, hogy itt is tudunk előre menni. Úgy gondolom, hogy a Balkán-félszigeten a magyar érdekek megjelenítése és a gazdasági expanzió egyik része, illetve előkészítője lehet egy kulturális diplomáciai expanzió is.

A kisebbségi vegyes bizottságokkal, ami probléma felmerült, valóban az, hogy egy kicsit olyan, hogy a delegációk beszélgetnek egy jót, és utána nincsen folytatása. Meg kell mondanom, hogy nekem az elmúlt négy év egyik legnagyobb küzdelme a saját kormányommal vagy a saját kormányzati háttérrel éppen egy ilyen kisebbségi vegyes bizottsági döntésnek volt köszönhető, amikor annak idején a Magyar-Szlovén Kisebbségi Vegyes Bizottság úgy döntött, hogy Felsőszanak és Kétyölgy között egy 5 kilométeres utat meg kell építeni. Ez, ha jól emlékszem, 2006-ban volt, és ha jól tudom, tavaly decemberben, 2013 decemberében sikerült átvinni; 5 kilométerről volt szó. A magyar döntéshozatal, illetve a költségvetési politika hét éven keresztül görgette maga előtt, ötször szerepelt kormányülésen az én kezdeményezésemből a téma, és egész egyszerűen nagyon nehezen jutottunk előre. Ez egy megoldandó kérdés, rajta leszek, hogy valahogyan, az eddigieknél hatékonyabban csatornázzuk be a döntéseket.

Bilderberg-csoport: ez egy nehéz kérdés, ugyanis nemcsak Bilderberg-csoport van, van több ilyen zártkörű informális csoport. Elnök úrral egyetértve, nem tartom valószínűnek, hogy engem valaha is ide meghívnának, viszont azt tudom mondani, hogy ha egyszer meghívják, akkor utána eljövök, és elmesélem, hogy mit láttam és mit hallottam ott.

Elnök úr kérdéseire: nyilván az utánam következő Balog miniszter úr részletesebben is be tud számolni arról, hogy milyen erőfeszítéseket tettünk annak érdekében, hogy egyrészt az egykor Magyarországon tanult, ma túlnyomó részt a távol-keleti országokban, illetve Afrikában lévő gazdasági elittel milyen kapcsolatot tudunk fenntartani, illetve hogyan tudjuk ezt megújítani. Ez egy nagyon nagy erőforrása Magyarországnak, azaz hogyan tudunk olyan ösztöndíjprogramokat ismét elindítani, mint például a Campus Hungary, de az államközi programok is, amelyek ismét lehetővé teszik, hogy Dél-Amerikából, Afrikából vagy éppen Kelet-Ázsiából jöjjenek hozzánk hallgatók, itt tanuljanak, tanuljanak meg magyarul, és magyar kapcsolatrendszerre is tegyenek szert, és amikor visszamennek, akkor ezt tudják hasznosítani.

A stockholmi Magyar Intézetről nem tudtam, de akkor jegyeztük, följegyeztük a listára. Ez drága mulatság, attól félek, Stockholm elég drága város, és ilyenkor mindig a költségvetési kérdések kerülnek előtérbe, de megkezdjük akkor ennek az áttekintését.

A Balassi Intézet és a diaszpórák kapcsolatrendszerét mi is észleltük, hogy korábban ezzel kapcsolatban voltak problémák, éppen ezért több olyan program van, a Kőrösi Csoma-programot elnök úr is említette, de még kettőt hadd említsek meg. Az egyik, hogy a diaszpórában élő, vasárnapi iskolában tanító tanárok számára most már rendszeresen szervez a Balassi Intézet olyan továbbképzést vagy olyan fórumot, műhelybeszélgetést, amely lehetővé teszi a személyes kapcsolatteremtést, illetve ennek a kapcsolatnak a fenntartását is. A másik pedig a ReConnect Hungary, amely amerikanizálódott vagy elamerikiasodott magyar fiatalok, vagy egykoron volt magyar fiatalok számára teremti meg a lehetőségét annak, hogy ismét fölvegyék a magyar kultúrával a kapcsolatot.

Számomra is az egyik érzelmileg leginkább megérintő pillanat az volt, amikor Ausztráliában voltam, és akkor ott egy magyar népdalt, tökéletes magyarsággal, magyar népdalt éneklő gyermekcsoport előadott egy műsort, majd utána kiderült, hogy a népdalok szövegén kívül egy hangot nem beszélnek magyarul, mert már teljes egészében asszimilálódott gyerekekről van szó, de a népdalokat szépen megtanulták. Vagy a Kőrösi Csoma-program keretében most lehetőség van arra, hogy oda olyanok kerüljenek ki, akik a nyelvet is újra meg tudják tanítani, és élőként tudják megtartani.

A nagykövetjelöltek és a főkonzulok meghallgatásával kapcsolatban én úgy gondolom, hogy Magyarország parlamentáris rendszer, itt az Országgyűlés az ügyek ura, azaz az Országgyűlés, akit meg tud hallgatni, azt beszorítja és meghallgatja, tehát természetesen állunk rendelkezésre minden ilyen kérdésben, és prezentáljuk a nagyköveteket, illetve a főkonzulokat a konkrét kérdésekben.

Az Európai Unió egységes kisebbségvédelmi mechanizmusa: nagyon komoly ellenérdekek vannak, ezt én nem látom a nyugat-európai országok többségénél. Noha van egy etnoregionális újjászületés a '70-es évek eleje óta, aminek az eredményeit láthatjuk egyrészt a spanyol regionalizmusban, a baszk, katalán fejlődésben, másrészt láthatjuk most éppen a skót függetlenségi törekvésekben, de ezek az etnikai, etnoregionális törekvések érezhetően feszítik szét – vagy hogy Belgium példáját mondjam, a flamand-vallon ellentétet –, érezhetően feszítik szét a nyugat-európai nemzetállami kereteket. De azt látom még, hogy a nyugat-európai nemzetállamok egyelőre azt a megoldást választják, hogy lehetőség szerint ezt nem engedik föl közösségi szintre, megpróbálják lent tartani. Mi természetesen képviseljük mindig a nemzeti kisebbségek, etnikai kisebbségek védelmének szükségességét. Itt van egy másik, számunkra esetleg az esélyek csorbitását jelentő folyamat is, hogy ha egy általános kisebbség fogalmába sűrítjük bele, ahol a nemzeti kisebbség csak egy a többi kisebbség között, és elmegy az egész egy álfilantróp, valamilyen, valójában nem a nemzeti és etnikai kisebbségek érdekét szolgáló mechanizmusrendszerbe. Úgy gondolom, hogy még sokat kell dolgoznunk azon, hogy az Európai Unió közösségi szintjén megjelenjen ez a probléma.

A horvát-magyar kapcsolatok jövője: úgy gondolom - és ez vonatkozik Szlovéniára is -, hogy Szlovénia és Horvátország számunkra azon európai uniós tagállamok, amelyekkel a földrajzi közelség, a történelmi közelség, a hagyományok közelsége révén is óriási perspektíva előtt áll a kapcsolatok fejlődése. Az első hivatalos külföldi utam jövő hét szerdán - amennyiben természetesen a bizottság is jóváhagyását adja ahhoz, hogy a miniszteri munkámat megkezdjem -, akkor Ljubljánába vezetne, ez június 11-én lenne, és június 20-án Zágrábba mennék, éppen azért mert nagyon fontosnak tartom ezeket a kapcsolatokat. Mindig vannak félreértések, mindig vannak viták, barátok között is időnként előfordulnak viták, én azt nagyon fontosnak tartom, hogy ezeket tudjuk rendezni, illetve ezek mellett ki

tudjuk jelölni azokat a területeket, ahol együtt tudunk működni, mert mind az energiapolitikában, mind a kulturális politikában, mind a regionális fejlesztésekben óriási lehetőségek vannak. Képviselő úr választókerületében én is érintett vagyok családilag, ebből adódóan különös jelentőségűnek tartom ott is a Dráván túli területek, tehát a horvátországi területek aknamentesítési programjának továbbhaladását, az európai területi együttműködés fejlesztését, illetve a minél szélesebb horvát-magyar kapcsolatok kialakítását, illetve ezek fejlesztését.

Nagyon szépen köszönöm, elnök úr, és köszönöm szépen képviselőtársaim kérdéseit is.

ELNÖK: Köszönöm szépen a miniszterjelölt úr válaszait, a bizottság tagjainak köszönöm szépen a hozzászólásokat, a kérdéseket.

Határozathozatal

Tisztelt Bizottság! Dr. Navracsics Tibor külgazdasági és külügyminiszter-jelölt úr kinevezésének támogatásáról döntünk. Megkérdezem a bizottság tagjait, hogy kik támogatják. *(Szavazás.)* Hatan. Kik nem támogatják? *(Nincs jelzés.)* Kik tartózkodtak? *(Szavazás.)* 6 igen és 3 tartózkodás mellett bizottságunk támogatja az ön munkáját, kinevezését. Jó munkát, sok sikert és jó egészséget kívánok önnek. Köszönöm szépen. *(Dr. Navracsics Tibor: Köszönöm szépen.)*

Tisztelt Bizottság! 9.30-ig, illetve Balog miniszter úr érkezéséig - 9.30-ra jelezte az érkezését - szünetet rendelék el. Köszönöm.

(Rövid szünet.)

Balog Zoltán, az emberi erőforrások miniszterjelöltjének kinevezés előtti meghallgatása (Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 44. § (2) bekezdése alapján)

Tisztelt Bizottság! Folytatjuk munkánkat a második napirendi ponttal. Szeretném üdvözölni körünkben Balog Zoltán miniszterjelölt urat, szeretném üdvözölni továbbá Rétvári Bence államtitkár urat, Sipos Imre helyettes államtitkár urat, Maruzsa Zoltán helyettes államtitkár urat, Latorcai Csaba helyettes államtitkár urat.

A második napirendi pontunkban Balog Zoltán emberi erőforrások miniszterjelölt kinevezés előtti meghallgatását folytatjuk le. Megadom a szót a miniszterjelölt úrnak tájékoztatója megtartására.

Balog Zoltán, az emberi erőforrások miniszterjelöltje bemutatkozó előadása

BALOG ZOLTÁN, az emberi erőforrások miniszterjelöltje: Köszönöm a szót, elnök úr, és köszönöm, hogy ebben a bizottságban újra beszámolhatok részben az elvégzett munkáról, részben pedig a tervekről, és a kötelező szerénység jegyében ezt röviden tenném meg, hogy legyen idő megbeszélni adott esetben a konkrét ügyeket is. Ha szabad, akkor rögtön egy olyan hírrel kezdeném, ami a szerénységemet is indokolja.

A sajtóhíresztelésekkel ellentétben a Nemzetpolitikai Államtitkárság, most éppen helyettes államtitkárság nem kerül a minisztériumunkba, hanem a Miniszterelnökségbe, a Miniszterelnöki Hivatalba kerül a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumból, ami egy olyan döntés, amellyel nemcsak, hogy egyetértek, hanem támogatom is. Ez az én javaslatom is volt. Természetesen a miniszterelnök úrnak kell jóváhagynia a kormányzati struktúrát, de a tegnapi egyeztetésen erre a döntésre jutottunk. Ez azért fontos, mert ha a kormányzat koordinációs központja a Miniszterelnökség, a Miniszterelnöki Hivatal, akkor onnan

számos olyan ügyre sokkal komolyabb hatással lehet a Miniszterelnökségen keresztül a kormány, mint hogyha egy olyan minisztériumba kerül, ahol igaz, ez mégis csak indokolja az én meghallgatásomat, hogy a területek jelentős része ott van. De ha belegondolunk abba, hogy egy kicsit – hogy is mondjam – miközben Magyarországon egyre inkább előtérbe kerül az, hogy a gazdaság nélkül nem működik semmi, a végén még a kultúra is elhal, az oktatás is elgyengül, nem beszélve az egészségügyről, ha nincs jó gazdasági teljesítmény. Tehát miközben ez lassan leszivárog a közvéleménybe is, hogy azon múlik Magyarország jövője, hogy hogyan tudunk olyan forrásokat teremteni, amelyeket azután valóban nemzetépítésre tudunk fordítani, ez a határon túli magyarság körében egy kicsit – hogy mondjam – kevésbé nyilvánvaló összefüggés is.

Itt nemcsak arról beszélek, hogy Magyarországnak vannak-e olyan forrásai, amelyeket a határon túli magyarság a közösség építésére tud fordítani, hanem a határon kívüli magyar háttérű gazdasági tevékenységnek és gazdasági fejlődésnek, hogy ne mondjam, expanziónak a támogatása, tehát mindaz, amiről gondolkodunk, egy olyan rendszerben legyen, amelynek van gazdasági lába is. Tehát ilyen szempontból a mi minisztériumunk természetesen a legfontosabb partner, ezt továbbra is így gondolom, de ha egy más koordinációs központból, ami egyébként a kormányzatnak is a koordinációs központja, intézik ezeket az ügyeket, ez ennek előnyére lesz. Bízom benne, hogy még nagyobb súlyt fog kapni egyébként ez a helyettes államtitkárság, adott esetben államtitkárság. Ez a mi javaslatunk, hogy államtitkári szintre emeljük ezt az ügyet. Azután azt tudom ígérni a bizottságnak, hogy a kormányon belül a mi minisztériumunkban egy erős államtitkárt, azt gondolom, az én helyettesemet fogom megbízni azzal, hogy úgy koordinálja a határon túli ügyeket, hogy ott valóban a felsőoktatás, a köznevelés, a kultúra, a civil ügyek, az egyházügyek, még a sportot is idevenném, hiszen magyar alapú komoly sportélet, sportvilág van a határon túl is, különösen a nagyobb közösségekben, tehát ezeknek legyen egy olyan koordinációjuk, hogy együtt lássuk, és valóban stratégiaként tudjunk közelíteni a nemzetpolitikához. Valóban nagy lehetőségünk van arra is, hogyha koncepcionálisan is megfogalmazhatunk valamit, hiszen ha ez az egész kormány ügye, akkor azt mondanám, hogy az a több mint gesztus, ugyan nagyon jelentős, de mégis csak szimbolikus tett, amely a határainkon kívül élő magyar közösségek mindennapi életét érinti, hogy állampolgárságot kaptak, vagy mondjuk így, visszakapták a nekik járó állampolgárságot. Ez az ügy valóban egy komoly sikertörténete ennek a kormánynak, amelytől most elbúcsúzunk, és ez a folyamat nyilván tovább fog menni. Ez is indokolja egyébként, hogy ahol Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes úr van, a Miniszterelnökségen, oda tartozzanak ezek az ügyek, de most azon kell gondolkoznunk, hogyha ez lezárult, akkor most mit tudunk adni.

Most jött el annak az ideje, hogy a leggyakorlatibb módon és az élet konkrét, hétköznapi terepein erősítsük meg a közösségeinket, és ez valóban a felsőoktatás megerősítése. Egy másik bizottságban már Szávay képviselő úrral szót váltottunk a Selye János Egyetem sorsáról, de a beregszászi főiskola legalább ilyen fontos. A Vajdaságban is meg kell találnunk azt a formát, még ha ez nem is egy önálló főiskola, hogy hogyan tudjuk a magyar nyelvű képzéseket megint csak a gazdaság világára is gondolva, nemcsak humán és bölcsész képzésekre, hanem valóban olyan praktikus, jó eséllyel rendelkező szakmákra biztosítani, amire az ottani, a délvidéki magyarságnak szüksége van. Nem beszélve a legnagyobb magyar tömbről, Erdélyről, Székelyföldről, Partiumról, ahol két olyan felsőoktatási intézményünk is van, egymással együttműködve, melyeknek a jövőjéről szintén komolyan érdemes gondolkodni, ez a Sapia, vagy éppen a Partiumi Keresztény Egyetem.

Ennek kapcsán, ha már a felsőoktatásnál tartunk, annak átgondolása, hogy milyen képzési formákat támogatunk, milyen magyar nyelvű képzési formákat

támogatunk, és hogy ezeket milyen jogi formában támogatjuk, ez egy fontos és súlyos döntés, és nem is feltétlenül egymást kizáró alternatívákként gondolok a Sapientia Egyetemre Erdélyben. Közben gondolok arra, hogy magyar magánfőiskolák is, magyar állami fenntartású felsőoktatási intézmények is tartanak fenn különböző képzéseket ott a kisebb-nagyobb erdélyi, magyar többségű városokban, ezeknek az egymáshoz való viszonya, itt a profiloknak úgy az összeillesztése, hogy nehogy már ugyanazt kínáljuk fel 30 kilométeren belül - nyilván, akik ismerik ezt a világot, tudják, hogy mire gondolok -, miközben meg más szakmákban meg nem tudunk magyar nyelvű képzést adni. Ehhez hozzákapcsolódik a harmadik forma, ami bizony, nem mondom, hogy visszaszorulóban van, de mindent meg kell tenni azért - de visszaszorulóban van -, mindent meg kell tenni azért, hogy itt is ne csak egy defenzív magatartás legyen, hanem offenzív magatartás. Itt egyébként a román egyetemeken a magyar nyelvű orvosképzésre gondolok Marosvásárhelyen, de bármilyen más egyetemen azoknak a magyar nyelvű szakoknak az erősítésére is, amelyek ebben a vegyes fenntartású, vegyes képző rendszerben vannak, ez pedig egy nagyon komoly külpolitikai, diplomáciai feladata az egész magyar kormánynak, elsősorban a Külügyminisztériumnak, hogy ezeket az emberi és állampolgári jogok alapján járó képzési formákat ne engedjük beszűkíteni, hanem sokkal inkább bővítsük a jövőben.

Ennyit mondanék el a bevezetőben, tényleg azért, hogy legyen lehetőség a kérdésekre meg a hozzászólásokra, és ezekkel a behatárolásokkal, amiket említettem a bevezetőm elején, majd igyekszem válaszolni a kérdésekre. Köszönöm szépen, elnök úr.

Kérdések, észrevételek

ELNÖK: Köszönöm szépen miniszterjelölt úrnak a bevezetőt.

Gondolom, hogy mindjárt lennének kérdések a struktúra-átalakításra vonatkozólag. Én az ülést követően egyeztetni fogok annak érdekében, hogy a Miniszterelnökséget vezető miniszterjelöltet is meg tudjuk hallgatni, hiszen a Nemzetpolitikai Államtitkárság, ha oda fog kerülni, akkor számunkra ez egy fontos dolog, illetve a legfontosabb.

(Jelzésre:) Igen, miniszterjelölt úr!

BALOG ZOLTÁN, az emberi erőforrások miniszterjelöltje: Nem akarnék beleszólni az elnök úr munkájába, de az a konstrukció, amely konstrukcióról beszélünk, nem is az én feladatom, ezt csak úgy gondoltam, ha ezt most itt nem mondom el - tehát ez kicsit korai -, akkor el fogunk itt beszélni egymás mellett. A Miniszterelnökségen belül természetesen Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes úr alá fog tartozni ez a szervezeti egység, tehát az ő nemzetpolitikai, egyes számú politikusi szerepe megmarad, úgyhogy ilyen értelemben, mondjuk adminisztratíván Lázár János jövőbeli miniszter rendszerébe fog tartozni ez a dolog, de ott, ezen belül a miniszterelnök-helyettes portfóliója, hogy ilyen csúnya szavakat használjak.

ELNÖK: Köszönöm szépen a segítséget.

Kérdések, hozzászólások következnek. *(Szávay István: Elnök úr, ehhez hozzá lehet szólni?)* Ehhez is, és utána lehet folytatni a továbbiakkal.

Szávay István képviselő úr!

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Köszönöm szépen.

Csak annyit ehhez, hogy egyrészt azért ezt talán jobb lett volna egy kicsit korábban eldönteni, de ezzel együtt is, mi a magunk részéről nem ragaszkodunk Lázár miniszterjelölt úr meghallgatásához. Azt hiszem, az, hogy miniszterjelölt úr itt volt tegnap, azt hiszem, ez ebből a szempontból elegendő.

Tisztelettel köszöntöm a miniszterjelölt urat, illetve vendégeinket. Előjáróban két dolgot hadd mondjak. Egyrészt örömmel láttuk azt, és ez egyébként kiderült azért a miniszterjelölt úr – most így fogalmazok – pár hónappal ezelőtti miniszteri meghallgatásából, és a nemzetpolitikai szempontok elég erőteljesen megjelentek a tárca korábbi működése során is. Ezt örömmel láttuk, és örömmel hallottam, hogy ezt a jövőben is így gondolja kiemelt feladatként.

Szabad-e, lehet-e már arról tudni, hogy konkrétan ki lesz az az erős államtitkár-helyettes? Illetve egyébként kik lesznek az államtitkárok, erről lehet-e tudni, mert beszélnek itt mindenfélét a népek minden kapcsán. Mi az, amit ebből már lehet tudni, illetve, ha nem lehet tudni, akkor mikor lehet?

A Selye Egyetem akkreditációját említette a miniszter úr, köszönöm szépen. Csak annyit szeretnék, ha megerősítené, hogy a tegnapi bizottsági ülésen volt szíves felajánlani ennek a levélnek a továbbítását, akkor ezt tisztelettel szeretném kérni.

Ha már itt vagyunk: tegnap rákérdeztem a miniszterelnök-helyettes úrnál, de nem nagyon tudott róla, hogy a külhoni magyar diákszervezetek, a hallgatói önkormányzatok – ez régi vesszőparipánk – finanszírozásánál két kérdés merül fel sokadjára ezzel kapcsolatban, és kíváncsi lennék ismét az ön véleményére. Tervezik-e a külhoni magyar felsőoktatási intézményeknek, amelyek magyar állami finanszírozásban, támogatásban részesülnek, valamilyen pántlikázott pénz elkülönítését, ami a diákszervezetek működését segíti, hogy ezek a hallgatói önkormányzatok ne az intézményvezető kénye-kedve szerint kapjanak, vagy ne kapjanak adott esetben néha nyomorult pár ezer lejt egy-egy rendezvény megtartására?

A másik, ami ehhez adódik. A diákszervezetek részére kiírt pályázati támogatások, amelyeket részint az EMMI kezeli, kérdeztem tegnap a miniszterelnök-helyettes úrtól, azt mondta, utánanéző, és tájékoztat minket, de inkább megkérdezem öntől, mert nem jellemző egyébként, hogy valóban ilyen tájékoztatást utólag kapni szoktunk, most ismét nagy panasz volt rá, hogy nagyon későn érkeztek ki ezek a támogatások, konkrétan két héttel a felhasználási határidőt megelőzően, így nehéz szervezni. Sok esetben nem is tudták ezt a pénzt felhasználni, vagy kölcsönből kellett megoldani. Szeretném kérni, szíveskedjenek erre figyelni, hogy ez itt kicsit gördülékenyebben működjön a jövőben.

Nagyon örülök, hogy a MOGYE ügyét megemlítette, úgyhogy ez a kérdésem akkor okafogyottá vált, de ott van még a Székely Mikó Kollégium ügye, ami most nem tudni, hogy áll, milyen újabb fejzetei várhatóak. Terveznek-e ez ügyben valamilyen határozottabb fellépést vagy odafigyelést erre a kérdésre?

Nem volt még személyesen alkalmam megköszönni, amikor legutóbb itt járt nálunk, akkor elég sok kérdést feltettem önnek, és elég részletesen belementünk a határon túli magyar felsőoktatási kérdésekbe, ami kapcsán ígért nekem utólagosan egy tájékoztatást, amit egyébként meg is kaptam, és tényleg nagyon részletes volt, köszönöm is, nem vagyok hozzászóvka. Viszont van több olyan kérdés, mert azért eltelt fél év, most azért szeretném, ha beleugranánk még egyszer. Egyrészt a felvi.hu korábban még nem tette közzé azt, hogy a külhoni magyar érettségi eredmények beszámítási rendszere és módszere hogyan fog történni. A különböző osztályozási rendszerek miatt ez eléggé nehézkesen kiszámítható sok külhoni magyar diáknak, hogy pontosan az ő érettségi jegyei hány pontot érnek Magyarországon. Akkor azt írta nekem ön, miniszter úr novemberben, hogy támogatja ezt a felvetést. Megtörtént-e azóta? Nem találtuk a nyomát, hogy ez megtörtént volna.

A magyarországi diplomák, illetve a diplomahonosítás, a diplomák kölcsönös elismerése – ez főleg szerbiai, de leginkább ukrajnai vonatkozásban elég problémás, ez sok-sok év óta, régóta húzódozó ügy, amelyre folyamatosan felhívják egyébként a külhoni magyar pedagógusok és intézményvezetők a figyelmet. Ez a MÁÉRT oktatási szakbizottságának is slágertémája, de nem igazán történt ez ügyben előrelépés.

Terveznek-e valamit, illetve hogyan kívánják ezt a kérdést valahogy előregördíteni? Ez nagyon sok pedagógusnak vagy akár csak diplomás fiatalnak is nehezíti az életét?

Szóba kerültek itt az intézményi profilok, a képzési profilok, különösen a felsőoktatási intézményekben. Ez ügyben várható-e valamilyen képzési kínálatbővülés, terveznek-e képzési kínálatbővülést, illetve tervezik-e valahogy egy kicsit racionalizálni a külhoni magyar felsőoktatási intézmények képzési szerkezetét? Persze ezt nem lehet nyilván budapesti parancsra megtenni, de mégis azért kíváncsi lennék az ön véleményére. Biztos jó-e az például, hogy a csíkszeredai Sapientia angol vagy bölcész kára a domináns Székelyföldön. Ebben például nem vagyok teljesen biztos, azzal együtt is, hogy nyilván nyelvi képzésre persze szükség van.

A civil ügyekkel kapcsolatban csak egy kérdést engedjen meg. Szintén a tegnapi bizottsági meghallgatáson volt szíves ajánlani egy kimutatást azzal kapcsolatban, hogy a civil szervezetek milyen különböző kormányzati támogatásokkal, forrásokkal rendelkezhetnek, ezt szeretném akkor tisztelettel kérni, hogy egy ilyen kimutatást majd szíveskedjen a rendelkezésemre bocsátani. (*Balog Zoltán bólint.*) És ha kérhetem külön, kíváncsi lennék arra, hogy ezek közül a pályázati források közül melyek azok, amelyek külhonból, a külhoni magyarok, külhoni magyar szervezetek számára is elérhetőek.

A nemzetiségi témában két kérdésem hadd legyen. A nemzetiségi rádió- és tévéműsorok adásainak a kedvezőbb műsorsávba tétele több alkalommal is felmerült különböző kisebbségi vegyes bizottsági üléseken, de ez ügyben nem történt változás. Várható-e? (*Balog Zoltán: Magyarországon?*) Magyarországon, igen, nagyon fontos, hogy Magyarországon.

A 2011-es népszámlálási adatokat alapul véve több alkalommal szó volt már arról, hogy el fog készülni egy nemzetiségpolitikai stratégia. Ennek a kidolgozása hogyan áll, ezt szeretném még megkérdezni.

Az egyebekhez pedig egy téma: mi szintén számos alkalommal bíztattuk a kormányt, de nem nagyon történt semmi, ez pedig a Nicolae Iorga-emléktábla Kolozsváron, amit egy magyar-román államközi egyezményt megsértve helyeztek el a románok. Ez ügyben már Halász államtitkár úrral is leveleztem, miniszterelnök-helyettes úr is tett rá ígéretet, önnel is beszélünk erről, Németh Zsolttal is beszélünk erről, továbbra is a helyén van az a tábla, ami provokálja és sérti az erdélyi magyarságot. Szeretném még egyszer hangsúlyozni, egy magyar-román államközi egyezményt megsértve van ott az a minket provokáló tábla. Hogy áll ez az ügy? Várható-e ez ügyben esetleg valami változás? Köszönöm szépen előre is a válaszait.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

(*Jelzésre:*) Kiss László képviselő úr!

KISS LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm szépen a szót.

A mai meghallgatás, úgy tűnik, hogy más minőséget képvisel, mint a tegnapi, és ezt szeretném megköszönni miniszterjelölt úrnak is, hogy röviden, de velősen és pontosan tájékoztatott azokról az irányokról, amelyeket elképzelhetőnek tart a későbbiekben. Azt hiszem, hogy itt is kiviláglik annak a mondásnak a relevanciája, hogy a kevesebb néha több.

Engedje meg, miniszterjelölt úr, hogy néhány olyan kérdést is előhozzak ma, amire tegnap nem kaptam választ, hátha ez az alaposág, ami, úgy tűnik, hogy önt jellemzi, közelebb hoz bennünket a problémák megoldásához.

Rögtön az első dolog - félig ügyrendi jellegű kérdés -, hogy akkor mi van ezzel az intézményrendszerrel. Itt egy kicsit az a helyzet, mint amikor az ember pedagógusként a diákoknak elmondja, hogy nagyon sokan nem járnak iskolába, és azoknak mondja, akik iskolába járnak. Ön is, bár nem az ön hibája, úgymond, ez a történet, de önnek jutott az a szerep, hogy tájékoztasson bennünket arról, hogy a

sajtóban megszellőztetett intézményrendszerhez képest mégis egy más szervezeti megoldást választ a kormányzat a nemzetpolitika kapcsán.

Úgy gondolom - Semjén miniszterjelölt urat tegnap meghallgattuk -, hogy a bizottság szerintem kipipálta ezt a feladatot, amit ebben a dologban kell csinálnia, tehát én magam sem ragaszkodom további meghallgatásokhoz, azonban az udvariasság kedvéért mindenképpen fontos hozzátenni, hogy nem lett volna baj, ha az érintettől halljuk ezt a változást, Semjén miniszterjelölt úrtól, nem pedig Balog miniszterjelölt úrtól, aki ebbe a dologba, helyzetbe úgy került bele, mint Pilátus a krédóba. Ettől függetlenül köszönöm szépen ezt az őszinteséget és a korrektséget, amivel ezt megemlítette, én értékelem ezt a fajta hozzáállást.

Néhány fontos irányt elmondott, és én is Szávay képviselőtársamhoz tudok csak csatlakozni abban, hogy a külhoni felsőoktatási intézmények, illetve a határon túl működő magyar tagozatok kérdésének az áttekintése szerintem is mindenképpen fontos kérdés, nyilván úgy, hogy az ott élő magyarok helyzetét figyelembe véve és a helyben működő szervezeteket figyelembe véve kell megalapítani ezt a struktúrát. Azt hiszem, hogy megfelelő kompetenciával a minisztérium képes lesz ennek a feladatnak az ellátására, ezért azután úgy gondolom, hogy valóban ez egy jó irány, hogy széles merítési köre legyen ennek a stratégiának. Nagyon jónak tartom, hogy a miniszterjelölt úr kiemelte azt is, hogy itt nemcsak a hagyományos értelemben vett úgymond állami intézményekről van szó, hanem gyakorlatilag minden képzést át kell tekinteni ezen kereten felül. Persze nagyon-nagyon jó gondolkodásnak és nagyon jó iránynak tartom.

Ezzel együtt néhány kérdést hadd tegyek fel, amelyek egy részét tegnap is feltettem. Az egyik. Milyen módon kívánják támogatni a korai fejlesztést a határon túli, külhoni magyar oktatási intézményekben? Ez annál is inkább fontos, mert a tanulmányokból egyértelműen látszik, hogy sok szempontból nagyon nagy szükség van erre a korai fejlesztő tevékenységre. Egyébként köztudott, hogy az oktatás-nevelés tekintetében eleve egy nagyon fontos irányról beszélünk. Itt adott esetben arra lehet gondolni, hogy jó magyar gyakorlatot, tudástárházat adunk fel, de akár más módon is el lehet indulni. Itt az volna a kérdésem, hogy a minisztériumnak vagy a miniszterjelölt úrnak erre vonatkozóan van-e bármilyen iránya.

Tegnap alaposan sikerült félreértenie fideszes képviselőtársamnak a magyar nyelven mondott hozzászólásomat a tekintetben, hogy a Határtalanul! program kapcsán mi is történik. Én magam azt gondolom, ez egy kifejezetten jó program, és nagyon örülök, hogy van ilyen, ahogy ezt tegnap is elmondtam, csak ezt valahogy nem sikerült betáplálni. Ugyanakkor azonban azt hiszem, a jelenlegi források kevesek ennek a működtetésére. Értettem azt, amit Semjén úr tegnap elmondott, hogy évről évre növekvő forrásokról van szó. Az volna a kérdésem, számol-e azzal a minisztérium, hogy távlataiban ezt a Határtalanul! programot mikor tudja 100 százalékos üzembe kapcsolni. Tisztában van-e ennek a pénzügyi igényeivel? Azt hiszem, konszenzus teremthető azért a program mögé. Azért tartottam fontosnak kiemelni ezt a programot is, mert ha a kormányzatnak szándéka van ennek a programnak a támogatására, az biztos, hogy senkinek az ellenkezését nem fogja megtalálni, hiszen egy nagyon jó kezdeményezésről van szó.

Már volt szó többször a Selye János Egyetem akkreditációjáról is. Abban a tekintetben megnyugtatót minket Semjén miniszterjelölt úr, hogy állítása szerint az akkreditáció biztosított a Selye János Egyetemen, de akkor rákérdezek, lehet, hogy ennek valóban lenne értelme: tényleg biztosított-e ez az akkreditáció?

Van egy másik iránya is ennek a kérdésnek. Nyilván az akkreditációt nemcsak egy pillanatnyi állapotban kell tudni biztosítani, hanem a Selye János Egyetem megfelelő működését is kell tudni biztosítani. Ebben vannak-e lépések, hogy folyamatos legyen a Selye János Egyetem akkreditációja az ottani törvényeknek megfelelően?

2012-ben azt hallhattuk, hogy a határon túli műemlékvédelemre a kormány nagy hangsúlyt fog helyezni. Ez annál is inkább nagyon lényeges, mert azt gondolom, a nemzeti identitásunk szempontjából nagyon fontos műemlékekről, emlékhelyekről beszélünk, olyan helyekről, amelyek a magyar kultúra tekintetében nemcsak ott, hanem az egész magyarság szempontjából rendkívül fontosak. Az volna a kérdésem, hogy ebben a témakörben milyen tervek várhatóak.

Végül az utolsó kérdésem lenne az oktatási-nevelési támogatások rendszere. Ebben a dologban tegnap nem volt megnyugtató a miniszterjelölt úr válasza. Ismert az, hogy ennek az összege régóta változatlan, és ismert az is, hogy az összeg kapcsán nagyjából egy 20 ezer forintos összegről beszélünk. Ennek kapcsán az elosztás rendszere sem áll annyira stabil lábakon, mint amennyire ezt szeretnénk sokan látni. A bankkártyás fizetés kapcsán nagyon sok nehézségről számolnak be az ott élők, és azt lehet mondani, hogy ezt a problémát érzékelve úgy hallottuk, valamiféle megoldáson gondolkodnak. Erre tegnap az volt a válasz, hogy érzi a kormányzat a problémát, de nem tudja még a megoldást. Az volna a kérdésem, hogy azért ennél bővebben hallhatunk-e bármilyen stratégiai irányról. Most nem azt várom el öntől, hogy elmondja azt, hogy ez holnaptól hogyan fog működni, de ha bármilyen irány vagy gondolkodás van a kormányzat részéről ebben a kérdésben, amiről be tud számolni, akkor nagyon-nagyon hálásak lennénk, azzal természetesen, hogy itt is partner szerintem mindenki abban, hogyha ez normális irányban tud működni, akkor ezt mindenki támogatni fogja.

Köszönöm szépen, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

(Jelzésre:) Szabolcs Attila alelnök úr!

SZABOLCS ATTILA (Fidesz): Én is köszöntök mindenkit, külön tisztelettel a miniszter urat. Köszönjük a lehetőséget, hogy itt meghallgathatjuk az ön elképzeléseit a jövőre vonatkozóan.

Június 4-ét írunk, ez pont a trianoni évforduló napja. Az akkori és az azóta világra jövő generációk érzik a súlyát, következményeit ennek a gyászos napnak. E nélkül, Trianon nélkül valószínűleg a mi bizottságunk létjogosultsága is megkérdőjelezhető lenne. Itt sok mindent beszéltünk már tegnap is, ma is, illetve minden nap a dolgainkról, hogy mit kell csinálnunk, de kevesebb szó esett a múltunk tiszteletéről, megőrzéséről.

Azt hiszem, hogy a Fiumei úti temető mellett a házsongárdi temető az a helyszín, ahol a magyar kulturális, művészeti, politikai, egyházi élet legnagyobbjai nyugszanak, és nagyon nyugtalanító hírek vannak. A Tókécs Erzsébet vezette alapítvány tényleg mindent elkövet, hogy legalább a legjelentősebb síremlékeket valahogy megőrizze, de az ő erejük ehhez nagyon kevés. Néhány évvel ezelőtt megjelent Magyarországon egy kétkötetes album a nevezetes síremlékekről. Nem egyszerre jelent meg, s mire egy-két hónap múlva a második kötet megjelent, addigra az első kötet címdalán lévő sírkő úgy, ahogy van, szőrén-szálán eltűnt. Tudom, hogy történetek lépések, de közel sem elég. Van-e szándék vagy lehetőség arra, hogy ezt a tényleg nagyon meghatározó magyar emlékhelyet valahogy védettebbé nyilvánítani; ez az egyik kérdésem.

A másik: Budafok-Tétényben a hétvégén volt a Kárpát-medencei borászok, zenészek 9. találkozója, és a szerémségi borász panaszkodott, hogy a Magyar Rádió adását nem lehet fogni, tehát az ottani magyar emberek is kénytelenek a szerb adást hallgatni, ami nem biztos, hogy akár tartalmában, akár a nyelvgyakorlás szempontjából jó. Van-e lehetőség ilyen téren is lépni előre? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

(Jelzésre:) Szászfalvi László képviselő úr!

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ (KDNP): Köszönöm szépen, elnök úr, a szót.

Tisztelettel köszöntöm én is miniszter urat, miniszterjelölt urat! Reagálva két mondatban Kiss László képviselőtársam megszólalására, nem megnyitva a tegnapi vitát, de szeretném jelezni, hogy a tegnapi meghallgatás hangulatát nem a kormánypárti képviselők - hogy mondjam - fokozták, hanem Kiss László képviselő úrnak hosszú perceken keresztül történő megszólalása és annak a tartalma. Hosszú-hosszú perceken keresztül az elmúlt négy év kormányzati nemzetpolitikáját ostromozta, szerintem méltatlan színvonalon. Hidegháborús jelzőket használt, amelyet a kormányzat folytatott volna a határon túli magyar nemzettestekkel szemben, a Határtalanul! programot ostromozta, egyébként most nyilván egy kicsit már finomítja ezt a helyzetet, tudniillik azt mondta, hogy kevés, gyenge, sokkal többre lenne szükség. Ehhez képest mi elmondtuk, hogy a kormányzati teljesítményeket kell összehasonlítani, és az MSZP kormányzati gyakorlatát szerintem nem lehet mérni az elmúlt négy esztendő politikájával, nemzetpolitikájával kapcsolatosan.

Az oktatási-nevelési támogatás tekintetében, nem a mundér becsületét védendő, de miniszterelnök-helyettes úr nem azt mondta, hogy nem válaszol, hanem azt mondta, hogy jelen pillanatban ő nem tud válaszolni, hiszen ez egy bonyolult kérdés, és legelsősorban a külhoni magyar közösségekkel kell szót érteni, és nem pedig az MSZP-vel, hála istennek. Tehát meg kell találni azt a megoldást, ami a külhoni magyar közösség számára jó és fontos, és nem az MSZP-vel kell megtalálnunk, hála istennek, a megoldást, ezt április 6-án ki is fejtették a határon túli magyar közösségeink és magyar állampolgárok. Miniszterjelölt úr, bocsánatot kérek a kis intermezzóért.

Rendkívül fontosnak tartom az intézményrendszer működését, nyilvánvalóan a külhoni magyar közösségekben ez még inkább stratégiai jelentőségű és fontos, de nyilvánvaló, emellett nagyon fontos, hogy azokat a civil rendszereket is meg tudjuk erősíteni, amelyre nézve az elmúlt négy évben nagyon komoly kormányzati erőfeszítések történtek. Arról beszéltünk, hogy egy egységes Kárpát-medencei civil hálót, hálózatot szeretnénk létrehozni, ennek nagyon sok fontos kormányzati és civil kezdeményezése is volt. Részben nagyon fontos eleme ennek a NEA - Nemzeti összetartozás kollégiuma is, ami szerintem egy nagyon jelentős előrelépés volt az elmúlt időszakban. Van-e erre nézve további finomításra elképzelés? Van-e erre nézve stratégiai jelentőségű kormányzati törekvés? Miniszter úr részéről nyilván az elkötelezettség megvan, hogy hogyan lehetne ezt finomítani, gyorsítani, egységesíteni és életképesebbé tenni, vagy még életképesebbé tenni NEA-összefüggésben is, egyébként pedig a civil együttműködés területén is. Csizmadia Lászlóéknak van egy nagyon fontos kezdeményezésük, és azt gondolom, nagyon jó lenne, ha tovább tudnánk támogatni ennek az együttműködésnek a lehetőségeit.

A szórványkérdésre szeretnék rákérdezni: az egyik legfontosabb nemzetpolitikai, nemzetstratégiai kérdésünk, azt gondolom, a külhoni magyar közösségek területén a szórványkérdés. Számos próbálkozás és számos program megindult az elmúlt négy esztendőben erre vonatkozóan, nyilván nagyon fontos lenne, ha egyházi területen is, illetve egyéb összefüggésekben is tudnánk előrehaladni. Nyilván ez forrás kérdése is, nagyon jó lenne, ha bővíteni tudnánk a forrásokat, másrészt pedig egységes stratégiában tudnánk a szórvány területeken segíteni, hiszen, azt gondolom, hogy ez hosszú távon egy rendkívül fontos stratégiai, nemzetstratégiai kérdés.

Szeretnék rákérdezni még az egyházi programokra. Egyházi területen van-e lehetőség arra, hogy külön a határon túli magyar egyházak számára olyan egyházi programokat tudjunk indítani, amelyek nyilván a mindennapi, a hétköznapi életük számára segítséget és kiszámíthatóságot jelent. Óriási jelentőségű, hogy a nemzeti

jelentőségű intézmények finanszírozása, úgy tűnik, hogy talán-talán most már rendben van, és kiszámíthatóvá vált, válik, ugyanakkor azt gondolom, nagyon fontos lenne, ha az egyházi közösségek számára is ezek a programok hosszabb távon is kiszámíthatóan tudnának működni. Köszönöm szépen.

Sok sikert kívánok a miniszter úr munkájához.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

(Jelzésre:) Petneházy képviselő úr!

PETNEHÁZY ATTILA (Fidesz): Köszönöm szépen a szót, elnök úr.

Miniszter Úr! Tisztelettel köszöntöm! Köszönjük szépen a beszámolót.

Az elmúlt napokban számtalanszor elhangzott, és ez természetesen így is van, hogy a kultúra az egyik legnagyobb eszköz a kezünkben a határon túli magyarokkal való kapcsolatban, és ha szabad azt mondom, ezen belül a színház még talán még erőteljesebb ingerületvivő. Kérem elnézésüket ezért az elfogultságért, de a bejelentések szerint 2014-ben a határon túli magyar színházak támogatása idén 40-ről 50 millióra emelkedik, és ezenkívül még várható 32 millió forintnyi pályázati támogatás az Emberi Erőforrások Minisztériuma részéről.

Azt szeretném kérdezni, hogy ez milyen módon kerül felhasználásra. Természetesen ez ügyben, ha szabad ezt a szót használnom, határtalanul nagy lehetőségek vannak, hiszen azért a színház az a műfaj, amelyik a magyar nyelvet élő módon alkalmazza, hogy ilyen csúnyán fejezzem ki magam. Tehát biztos, hogy érdemes még jobban segíteni a határon túli magyar színházak minél szélesebb körű megnyilvánulását, mind kint, a határon kívül, mind itt nálunk, Magyarországon.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr.

(Jelzésre:) Ander Balázs képviselő úr!

ANDER BALÁZS (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Ha már Szászfalvi képviselőtársam felhozta az egyházi témát, ehhez kapcsolódnék én magam is. Nagyon fontos dolog lenne például a Felvidéken élő magyarok számára a magyar püspökség. Ahogy ők mondták, idén került megrendezésre 25. alkalommal a komáromi imanap, május 11-én Jó Pásztor vasárnapján, ahol nagyon sok felvidéki nemzettestvérünk azért könyörgött, hogy magyar püspökség lehessen Szlovákiában, illetve magyar ajkú és magyar szívű püspöke legyen az ottani magyaroknak.

Nyilvánvalóan nagyon demagóg dolog lenne tőlem, hogyha most azt mondanám, hogy miniszterjelölt úr, merjünk nagyok lenni. Egyébként igen, merjünk nagyok lenni, de ezen továbbmenve azt kérném, jelentsük ki azt, hogy itt néhány év múlva igenis elmondhatjuk azt, hogy a felvidéki magyaroknak magyar püspöke van, ilyet – még egyszer mondom – nyilván nem kérek, viszont jó lenne látni azt a stratégiát, azokat az erőfeszítéseket, hallani valamit, amit a magyar kormányzat ebben az ügyben folytat, és akkor még nyugodtan idecsatolhatjuk a moldvai csángó magyarok ügyét. Tudom, egyházi függetlenség, nagyon nehéz ebbe beavatkozni, viszont azért mégis csak nonszensz és végtelenül felháborító dolog, hogy Európa kellős közepén 2014-ben ez egyáltalán témaként vetődhesse fel, hogy magyar emberek itt, a Kárpát-medencében vagy éppen attól egy kicsit távolabb, Moldvában tulajdonképpen az anyanyelvükön gyakorolhassák a hitüket, hogyha nem katolikusokról van szó.

A másik téma szintén az identitás-megőrzés. Nagyon friss az élmény, ezért hozom ide, lehet, hogy marginálisnak tűnik. Összességében komoly problémák vannak a határon túli, illetve az odakerült, elszakított levéltárakkal, azok kutathatóságával is. A legfrissebb példa a Beregszászi Levéltár ügye, a Kárpátaljai

Területi Állami Levéltár beregszászi részlegéről van itt szó. Évek óta húzódik ez a súlyos probléma. Arról szól, hogy beázott az épület. Régen börtönnek használták, az egykori cellákban tartják azokat az összmagyarország és a kárpátaljai magyarország számára is nagyon fontos dokumentumokat. Szóval ez az épület beázott, a dokumentumok felbecsülhetetlen értékű, pótolhatatlan dokumentumok, gombásodnak, a térkép részlegre pedig rászakadt a plafon. Jó lenne ebben is valamiféle megnyugtató választ kapni, mert ha mi ezzel nem törődünk, akkor sok esetben sajnos azt látjuk, hogy az utódállamok sem veszik maguknak a fáradságot arra, hogy megőrizzék ezeket a kultúrkinccseket.

Nagyon szépen köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Csatlakozom Ander Balázs képviselőtársamhoz. Pontosan én is a felvidéki katolikus püspökségre szerettem volna rákérdezni.

Tudnunk kell azt, hogy a nagyszombati püspökhelyettes - vagy talán helyettes püspök - magyar származású, illetve magyar, éppen azért, hogy a magyar híveket kiszolgálja, és a magyar községekben szolgálatot ellátó katolikus papoknak is kell tudniuk magyarul, illetve részben magyar származásúak is, viszont ez messze nem az, minthogyha magyar nemzetiségűek, magyarok lennének. A magyar püspökség létrehozása, úgy gondolom, a felvidéki magyarország számára óriási előrelépés lenne. Óriási előrelépés lenne, ha el tudnánk érni azt, hogy a moldvai csángók kapjanak egy magyar püspökhelyettest, bár hozzáteszem, a püspökük, Petru Gergely magyar. *(Jelzésre:)* Igen, csángó, de önmagát még csángónak sem tartja, jól beszél magyarul, ért is magyarul, néha beszél is magyarul, de a származása egyértelmű. Ott az is előrelépés lenne, ha sikerülne elérnünk, hogy egy magyar püspökhelyettes lenne, és a magyar misézés teljesen elfogadottá tudna válni. Ebben az elmúlt évtizedben azért volt előrelépés az azt megelőző néhány évszázadhoz képest viszont messze nem tartunk ott, ahol mondjuk a 21. század elején Európában tartanunk kellene.

Többször megemlítődött a Határtalanul! program. A tegnapi napon elmondtam azt, hogy éppen a mi bizottságunk volt az, amelyik talán a 2010-es országgyűlési határozathoz igazodva – a pontos összegre nem emlékszem, és azóta sem néztük meg – közel 4 milliárdos összegre akarta emelni a Határtalanul! program keretösszegét egy módosító indítvánnyal. Ez nem valósult meg, viszont üdvözlöttük azt, hogy az 1,5 milliárdos összeg megvalósult. Ennek a programnak az összege néhány évvel ezelőtt még nem érte el az 500 milliót, és ez az 500 milliós szint emelkedett 1,5 milliárdra. Éppen a mai napon volt 3 éve annak, hogy az első ilyen buszok elindultak, amelyek már a Határtalanul! programban indultak el a határon túli magyar régiókba találkozni a gyerekekkel, fiatalokkal. Akik emlékeznek a tudósításokra, akkor éppen június 4-éhez kapcsolódóan láthattunk erről híreket.

Engedjék meg, illetve a miniszterjelölt úr is engedje meg, hogy bemutassam Csete Örsöt, az EMET igazgatóját, egyébként többször itt volt a bizottsági ülésünkön, és beszámolt a Határtalanul! program aktuális állásáról beszámolt, illetve tájékoztatott bennünket.

Miniszterjelölt úr említette a felsőoktatás határon túli helyzetét. Tavasszal Újvidéken jártunk, ahol megtekintettük az Európa Alapítvány által működtetett, illetve az építkezésben közreműködő Európa Kollégiumot, amely viszonylagosan jó állapotban volt már, viszont még nem készült el. Az akkori hírek arról számoltak be, hogy az Európa Kollégium májusban elkészül. Szeretném kérdezni, most hogy áll az építkezés. Nekem nincs arról tudomásom, hogy elkészült volna, sajnos, viszont óriási szükség volna erre. Az alapítvány vezetői, illetve az ottani tanárok elmondták, hogy ők nem feltétlenül ragaszkodnak önálló magyar nyelvű felsőfokú oktatási intézményhez, hiszen a bácskai, illetve a vajdasági magyarok száma talán nem is teszi lehetővé azt, hogy egy ilyen létrejöjjön, ők inkább kéri továbbra is, és még erőteljesebben

szeretnék a támogatást az oktatási intézményeken belül működő magyar tannyelvű szakokra. Az Európa Kollégiumnak is épp az a lényege, hogy az Újvidéken működő felsőfokú oktatási intézmények magyar nyelvű vagy magyar diákjait fogja össze, attól függetlenül, hogy ők magyar tanítási nyelvű intézménybe vagy szakra járnak, vagy pedig éppen szerb nyelvű szakokra. Viszont ez az intézmény, ez a kollégium számukra megteremti annak a lehetőségét, hogy egyáltalán felsőfokú oktatási intézménybe tudjanak járni, és ott viszont ne veszítsék el a szerb tengerben Újvidéken az identitásukat, hiszen a mindennapjaikat, a napjaik jelentős részét viszont ebben a kollégiumban, magyar környezetben tudják élni, és ez is fontos.

Az elmúlt napokban kaptunk arról hírt, hogy az eszéki Oktatási Központ léte veszélyben forog. Miniszterjelölt úr hallott-e erről? Illetve, ami miatt szerintem a léte veszélyben forog, az az is, hogy egy évtizede beszélünk arról, hogy kollégium kellene Eszékre, hogy a gyerekeket távolabbról is, akár a tenger mellékről vagy a kis falvakból is Eszékre lehessen hozni továbbtanulni, ahol az általános és a középiskolai tanulmányokat úgy tudnák folytatni, hogy magyar tanárok, magyar nevelők által tanítva és felügyelve a hetük nagy részét Eszéken tudnák tölteni. Így viszont, ha nincsen kollégium, így az Oktatási Központ léte is megkérdőjeleződik, hiszen kevés gyermek iratkozik be Eszékre.

A magam részéről szeretnék jó munkát kívánni, és köszönöm szépen a beszámolót, vissza is adom a szót a válaszokra. Köszönöm.

Balog Zoltán válasza, reagálása

BALOG ZOLTÁN, az emberi erőforrások miniszterjelöltje: Én is köszönöm szépen a kérdéseket és részben a tájékoztatást, mert vannak olyan ügyek, amelyekkel kapcsolatban a tájékoztatásra nekem is szükségem van. Hadd kezdjem Szávay képviselő úrral! Valóban én igyekeztem minden kérdésre írásban válaszolni, ezzel megtörve egy negatív hagyományt, de úgy látom, hogy nem bírok lépést tartani, mert megint lesz néhány olyan, amit majd nyilván írásban fogok megválaszolni, mert olyan speciális kérdések, amik, ha nem a mi minisztériumunkban vannak, ezzel kapcsolatban még a munkatársaim sincsenek napi szintű tudás birtokában - részben a Bethlen Gábor Alap is jelenleg még főnálló Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumban van -, de természetesen, amire tudok, arra megpróbálok válaszolni.

Most talán mégiscsak elővenném Kiss képviselő úr kérdését a szervezettel kapcsolatban. Még jó, hogy hozzászólt Szászfalvi képviselő úr, mert már majdnem meg akartam köszönni, hogy végre van az MSZP-ben is valaki, aki ért a határon túli ügyekhez. Azért egy szerény elismerést, ha szabad, mégis megtennék, mert látszik, hogy érdemben ismeri ezeket a dolgokat, és szerintem ez az alapja annak, hogy legyen egy nemzetpolitikai konszenzus, a helyi tudás, mert beszélgetni lehet nagy dolgokról, de ha valaki már járt ott és látott határon túli magyart, nem először akkor megy ki, amikor kötelező, azért az más alap. Bízom benne, hogy majd a kölcsönös szemrehányások csökkenni fognak, és tényleg ki tudunk alakítani ebben az ügyben egy konszenzust.

Hadd mondjam azt is, hogy mi semmit nem szellőztetünk a sajtóban. Az, hogy a sajtó ilyeneket írógat, hogy hova kerül ez vagy az, vagy ki lesz, én ezen, ha van időm elolvasni, akkor csak mosolyogni tudok, mert néha hajmeresztő konstrukciók lépnek föl. Szerintem, aki dolgozik, az nem ér rá szívárogtatni. Én mindig a lusta emberek között keresem, hogy kik szívárogtattak, mert ők ráérnek.

Van egy kormányunk, amelyik működik, és most ez a kormány folytatja a munkáját, egy kicsit más felállásban, és ilyenkor érdemes átgondolni. Ráadásul egy minisztérium, mint olyan megszűnik, tehát a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium megszűnik, ettől kezdve minden, ami ott van, kérdés, ha nem egy tisztán igazságügyi profilhoz tartozik – amihez a Trócsányi miniszterjelölt úr ragaszkodik, hogy az egy tisztán igazságügyi profil legyen -, akkor ott valamilyen

módon a minisztériumokhoz kell rendelni. Tehát ilyen módon teljesen logikus, hogy hozzánk kerüljön a Nemzetpolitikai Államtitkárság, meg az is logikus, hogy bekerüljön a koordinációs központba. Hogy más példát mondjak, például természetes - bár inkább egy kicsit természetellenes volt -, hogy mostantól a zánkai ifjúsági tábor és mindaz, ami a szociális ügyeket érinti, Erzsébet-programok és így tovább, és így tovább, azok a mi minisztériumunkba kerülnek, mert ezeknek itt van a helyük. De akár a Közzolgálati Egyetem jövőjével kapcsolatban, nyilván folynak ezek az egyeztetések, és amikor föláll a kormányzati struktúra, akkor meglesz a végleges döntés.

Tehát semmiről nem késtünk le, és lehet, hogy miniszterelnök-helyettes úr több kormányzati rutinnal bír, mint én, és visszafogottabb volt, de én tényleg azért gondoltam azt, hogy ezt a bizottságot érdemes komolyan venni, mert komolyan veszik ezeket a kérdéseket, tehát ne csináljunk úgy mint ha, ez még nem egy hivatalos közlés, hanem mondjuk így, hogy egy félhivatalos, mert miniszterelnök úr a végső döntést még nem hozta meg. Ezekről a javaslatokról beszéltünk, és ennek van támogatottsága, és ha rögtön a személyi kérdéssel kezdhetem, ha az én minisztériumomba tartozott volna, akkor én a bizottság tagjai közül választottam volna államtitkárt, mert itt értenek hozzá, itt foglalkoztak vele. Azt nem ígértem volna, hogy az ellenzékben feltétlenül (*Derűtség.*), de itt olyan emberek ülnek a Fidesz-KDNP részéről, akik ebben az ügyben valóban nemcsak politikusként elkötelezettek, mint ahogy úgy látom, az ellenzéki oldalon sem, úgyhogy bízom benne, hogy jó döntés fog születni. Én ennél többet most így nem tudok mondani, miután nem én fogom fölkeríteni az államtitkárt.

Újra szóba került a Selye János Egyetem. A tegnapi utolsó meghallgatás késő délután ért véget, de a levél jön. Többen említették ezt, én levelet írtam Csaplovics miniszter úrnak, aki eddig egyébként próbált az oktatási ügyekben - óvatosan fogalmazok - egy középvaspályán lenni, és egyébként a Selye János Egyetem ügyében konkrétan is segített. Azt kell mondanom, ott a pontozási rendszerbe ő maga személyesen avatkozott be, mert ott egy rosszindulatú értelmezés miatt bizony nagyon könnyen visszacsúszhattunk volna főiskolai szintre. Ez a veszély még mindig nem hárult el, nyilván erről szól az egész. Nem is tudom, melyikük mondta önök közül, hogy itt azért a dolgokat megszerezni és megtartani, az bizony két dolog, tehát ez folyamatos küzdelmet igényel. Hadd mondjam azt, hogy miután én személyesen jártam Csaplovics miniszter úrnál és a Selye János Egyetemen is, azt ígértem - és azért ez számukra is intő jel -, hogy az akkreditációhoz szükséges professzori állásokat, amelyeket ők nem tudnak feltölteni Szlovákiában élő magyar professzorokkal, azokat magyar professzorok odaküldésével fogjuk biztosítani, és erre az én saját miniszteri keretemből elkülönítettem 40 millió forintot. Másfél évbe került, míg találtunk egy professzort, aki hajlandó odamenni, pedig nem a Holdra kell menni, csak át kell menni a hídon. Én magam is tanítottam egyébként a Selye János Egyetemen még valamikor régebben, és azért az nem olyan nagy ügy, hajnalban elindulni Budapestről és aztán este visszajönni. Az, hogy hogyan gondoljuk mi azt a segítséget, amit nemcsak a politikusoknak kell megadni, hanem mondjuk a felsőoktatási elitnek, azért az ebből a szempontból szerintem egy érdekes kérdés.

A külhoni magyar diákszervezetek: itt valóban többféle lehetőség van. Az egyik lehetőség az, és itt a kötelező visszafogottsággal azért bele szoktunk mi ebbe szólni, amikor a Sapientia-val vagy a Partiumi Keresztény Egyetemen kötünk egy szerződést a támogatásról, akkor bizonyos irányokat nyilván kijelölünk, és akkor azt mondhatjuk, hogy de azt kérjük, hogy ennek egy részét erre vagy arra fordítsák; ez az egyik lehetőség. A másik lehetőség pedig a közvetlen támogatás, és közvetlen normatív támogatás nincs, viszont elég komoly pályázati támogatás van. Én magam is több ilyen pályázatot bíráltam el pozitívan, a megfelelő államtitkárságon is megvan már erre a keret, ha csak a nyári akadémiákat említem, amelyek kötődnek a

diákszervezetekhez, ifjúsági táborokat említek, azért itt 100 milliós nagyságrendű támogatások vannak. Tehát jelenleg ez a fajta pályázati rendszer biztosítja azt, hogy az ottani diákszervezetek támogatást kapjanak. Ez nem egy normatív támogatás, lehet azon gondolkodni, hogy érdemes-e normatívva alakítani.

Hogy előreszaladjak a NEA-hoz, a határon túli szervezeteknél most az a felosztás - tegnap már beszéltünk erről a bizottságban, részben -, hogy 50-50 százalék a támogatása a működésnek és a programoknak. Lehet ezen az arányon gondolkodni, hogy ezt valamilyen módon változtassuk, és akkor nyilván a szervezet fenntartására is több összeget lehet fordítani, de előtérben a programtámogatás áll ezekben az ügyekben, amiben van egy kis képmutatás, mert ha egy szervezet nem tud létezni, akkor már nem tud mást csinálni, mint a programokat könyvelni, tehát ismerjük sajnos ezeket a játékokat.

Az orvosi egyetemről beszéltünk tegnap, szerintem itt nem szabad föladnunk semmiképpen a pozícióinkat, és folyamatosan, ugyanúgy, mint ahogy a Székely Mikó Kollégiumnál napirenden kell tartani ezt a kérdést, az orvosi egyetem, a magyar kar kérdését napirenden is tartjuk. A Székely Mikó Kollégiumnál azért kibontakozott egy nagyon komoly egyházi összefogás, meg kell hogy mondjam, ráadásul protestáns-katolikus összefogás, ami szerintem példamutató, ebben segítettek a magyarországi püspökök is, és éppen a Szeged-Csanádi megyéspüspök szervezte ezt a tiltakozást Tótkés Lászlóval, tehát ez egy példamutató történet volt. Akkor azt kérték tőlünk a határon túliak, hogy mi ebben nyilvánosan ne avatkozzunk bele túlságosan. Amilyen segítséget kértek, azt megadtuk abban a tekintetben, hogy ha elfogy a jogorvoslati lehetőség Románián belül, akkor nemzetközi emberi jogi bírósághoz, az Európai Emberi Jogi Bíróság az, ahová vinni kell ezt az ügyet, és ehhez a folyamatos jogi segítséget meg tudjuk adni, hogy ott olyan beadványok készüljenek meg olyan jogi segítséget kapjanak, hogy ott a győzelem esélyével tudjanak előrelépni.

A képzési profiloknál hadd mondjam azt, hogy itt is csak részben tudunk beleszólni, hogy mit is akarunk támogatni, merthogy ez nem magyarázkodás, csak a helyzetet ismerjük. De ha már itt mások is vannak, nem árt, ha ők is megismerik, mert részben abba a helyzetbe szorultak bele az ottani magyar nyelvű oktatási intézmények, hogy ott indultak el, ahol a gyors akkreditációban reménykedhettek, hogy legalább valahol megvessék a lábukat. Azután vannak olyan területek, nagyon érdekes egyébként, hogy az ilyen magyar nyelvűek - a magyartanárok meg hasonlók - kevesebb ellenállásba ütköznek, mondjuk így, mint egyébként, amikor erdőmérnöknek vagy más olyan, ahol a gazdaság irányában, gazdasági pozíciók, vállalkozások elindítására adnának lehetőséget a képzések. Székelyföldön ebből a szempontból most jól állunk, el fogunk tudni indítani olyan szakokat, tehát bővítjük a portfóliót, amelyek ott kimondottan a székelyföldi helyi ipar szakemberképzési utánpótlását fogják tudni biztosítani. Tehát szerintem itt eléggé komolyan előreléptünk.

A nemzetiségi műsoroknál nem értettem pontosan, hogy mi a probléma, de ha jól értem, a közszolgálati sugárzásnál van a probléma. Most mondhatnám azt, hogy médiaügyekben nem is lehetek illetékes, hiszen ez a kormánytól függetlenül működik, úgyhogy nem is mondanék mást, most csak ennyit erről a dologról, de természetesen most megyek a nemzetiségi szószólók bizottságába, ha ilyen kérés felmerül, akkor azt szívesen támogatjuk. Az ezzel kapcsolatos stratégiára is azt mondanám, hogy most egy új helyzet van ezekkel a szószólókkal, nézzük meg, milyen irányba mozdul el ez a dolog. Nekik itt van egy opciójuk, hogy együtt, közösen le tudnak-e tenni valamit az asztalra, anélkül, hogy bántanám őket, mert miért bántanám. Azért ha arra gondolunk, hogy hogyan sikerült 20 év alatt konszenzusra jutni a nemzetiségekkel arra nézve, hogyan is legyen a parlamenti képviselő, akkor olyan nagy reményeink nem lehetnek, mert részben a kulturális háttér, részben a szociális háttér, részben pedig a méret – leginkább a méret – azért különböző érdekeket tesz érthetővé ezen a

területen. Mi tehát nyilván szívesen beszállunk ebbe az ügybe. Töredelmesen be kell vallanom, hogy a kolozsvári táblaügyben valóban nem léptünk előre, de ahogy ígértem, meg fogja kapni az írásbeli választ. Ez azért nem egy egyszerű dolog, nem akarok ötleteket adni senkinek, hogy mondjuk egy olyan táblát, amit ott valamifajta félig-meddig mégis csak hatósági engedéllyel kihelyeztek, azt odamegyünk és levesszük, nem akarok ötleteket adni, de az, hogy a vegyes bizottságban ezt az ügyet, egyébként én is úgy gondolom, ez ellentmond a két ország közötti szerződéseknek, és az, hogy szóvá tegyük, a minimum, ami elvárható.

Kiss képviselő úr kérdezte a korai fejlesztést. Ez valóban egy nagyon lényeges dolog. Itt a pedagógus szervezetekkel, a határon túli pedagógus szervezetekkel vagyunk olyan kapcsolatban, hogy nekik van lehetőségük arra, ha ott nem is tudjuk ezeket a szolgáltatásokat támogatni, azt gondolom, abban mindannyian egyetértünk, miközben mi oda segítséget viszünk, aközben folyamatosan azt kell kérnünk, követelnünk, kinek vérmérséklete vagy éppen a politikai széljárás szerint azok az államok, amelyeknek ezek a magyarok az állampolgárai, adják meg nekik azt, ami nekik jár. A korai fejlesztés, ahogy én ezt más irányból ismerem, mondjuk Romániában nagyon nehezen működőképes, legfeljebb a felső középosztály az, amelyik ezt komolyan igénybe tudja venni. Nyilván annak a korai diagnosztizálása, hogy milyen hátrányokkal születtek meg a gyermekek, ez egy állampolgári jogon járó szolgáltatás. Mi abban tudunk segíteni, hogy Budapesten, Magyarországon, bár itt is problémák vannak az ellátással, de legalább egyfajta kontingenst meg tudunk állapítani, tehát az itteni vizsgálatokat tudjuk támogatni.

A Határtalanul! program kapcsán elhangzott több vélemény. Én azért ezt a bizottság sikertörténetének tekintem, azt kell mondanom. Az Oktatási bizottsággal összefogva elnök úrék együtt adták be azt a javaslatot, ami azért mégis csak a háromszorosára növelte az összeget, ez egy fontos program. Úgy gondolom, azzal, hogy ez átkerült a minisztériumunkba még az elmúlt év során, ezért küzdöttem is, mert azt azért értjük mindannyian, hogy nem szeretnénk, ha a határon túli politika egy gettópolitika lenne. Tehát itt van az ilyen határon túli magyarokat szeretők köre, adott esetben pártállástól függetlenül, és mi itt molyolunk valamit, és ilyen külön keretből mindenféle támogatásokat juttatunk. A cél az, hogy ez egy egységes rendszer legyen. Ha egységes rendszert akarunk, akkor a Határtalanul! program hiába vonatkozik a határon túlra, a magyar iskolarendszerhez kell kötni, és örülök, hogy ezt a kormány belátta, és annak kapcsán, hogy hozzánk került ez a program, megháromszorozta az összeget. A mi számításaink szerint, ha ezt az összeget most megdupláznánk, tehát a 1,5 milliárd felmenne 3 milliárdra – nyilván a 4 milliárd azért volt, mert 3 milliárdban reménykedett a bizottság –, akkor 2017-re az az ígéret, hogy magyar gyerek ne végezhesse el úgy a 8 osztályt, hogy ne járna határon kívüli magyar közösségnél, ez az ígéret meg fog tudni valósulni, és legalább ilyen fontosnak tartom azt, hogy ez kétirányú utca, tehát valóban egyre többen létesítenek testvériskolai kapcsolatot, és ez a köznevelési rendszerben egy nagyon fontos dolog. Egyre többen létesítenek testvériskolai kapcsolatot, tehát oda is megyünk, meg onnan is jönnek. Én magam is személyesen több ilyen programnak voltam a védnöke, és valóban Csete Örs igazgató úr kezében jó helyen van ez a program, hiszen részben ő a szülőatyja ennek a dolognak. Sajnos most Kárpátaljára nehéz menni, onnan jönni még lehet, és bízunk benne, hogy ez javulni fog, de ott át kellett alakítani a programot. Idén az összes 7. osztályos fele eljut Magyarországról, vagy azért mégis csak valamivel több mint a fele, de bízom benne, hogy 2017-re ebből sikertörténet lesz.

A támogatások késése, be kell vallanom, ez valóban így van, egy kicsit késve született a döntés az előző évhez képest, de ha a korábbi évekhez képest nézzük, akkor majdnem egy féléves hátrányt dolgoztunk le, miközben változott a rendszer kezelése, ez talán azért nem egy elhanyagolható eredmény.

A kulturális örökség megóvásánál elég komoly programjaink vannak elsősorban az egyházi épületekre, de a kastélyprogram is egy nagyon lényeges program. Itt a támogatásokat folyamatosan emeljük. A Teleki László Alapítványon keresztül éppen most a Nemzeti Kulturális Alapot is behoztuk ebbe a rendszerbe, tehát nemcsak a forrásokból, hanem az alapokból is próbálunk ide támogatásokat nyújtani. A gyulafehérvári rekonstrukció már régóta vár a befejezésre, és valóban a levéltárak ügye fontos dolog. Ander képviselő úrnak mondom, hogy - nem cinikus, hanem egy kicsit ironikus megjegyzés lesz -, hogyha a hatóságok túlságosan nem figyelnek oda a magyar levéltárak állapotára, az nem mindig negatív, hogy finoman fogalmazzak, de itt valóban megtörtént, a Ceausescu-rendszert, ha szabad szidni, azért itt megtörtént ezeknek a levéltáraknak a kirablása, főleg az egyházi anyakönyvek tekintetében ott olyan dokumentumok tűntek el, amelyek egyszer majd nagyon fognak hiányozni, amikor majd már papíron kell igazolni, hogy valamikor itt jártunk, tehát ilyen szempontból ez egy súlyos történet. Az egyházi levéltárak segítségével keresztül azért próbálunk ebben az ügyben lépni.

Itt valóban a püspöki ügyekben azért nagyon óvatosan fogalmaznék, bár itt nemcsak diplomácia van. Én eleve, mint protestáns, hogy jövök ahhoz, hogy ebbe beleszóljak, de azt látom, hogy vannak itt mások is, akik ebben az ügyben a Szentszéknél már tárgyaltak. Azt látom, hogy ott egy nagyon sajátos mechanizmus van, tehát ezt az ügyet nem Pozsonyban fogják eldönteni, nem Budapesten, hanem Rómában. Szerintem itt igazából a mi egyházainknak van a legnagyobb lehetőségük, és leginkább a Katolikus Egyháznak arra, hogy ebben valamilyen módon előrelépünk. Azért hadd mondjam azt, hogy azért kisebb eredmények vannak. Amit Potápi elnök úr említett, hogy a helynökök nagy része ma már beszél magyarul, tehát figyelnek arra, hogy aki a püspököt helyettesíti, azért legyen valamifajta magyar pasztoráció, bár itt is a magyar nyelv és a magyar szív nem mindig találkozik össze, de azért finom előrelépések történnek. A papképzésben pedig az együttműködés a magyarországi papképzéssel szerintem sokkal jobban áll, mint akár 5 vagy 6 évvel ezelőtt, és ha ezek a papok hajlandóak odamenni, akkor itt előrelépünk.

Talán a legnagyobb eredmény mégiscsak az - és most megint Szászfalvi képviselő úrra nézek, hogy az MSZP-t azért meg szabad dicsérni? (*Szászfalvi László: A miniszter úr szabad ember.*) -, nem az előző, hanem az előtti kormány, még Medgyessy Péter idején azért elindította azt, amit mi már nem tudtunk megcsinálni, vagy folytatta, hogy a lelkészek kiegészítő anyagi támogatása a határon túlra is érvényes legyen, ezt egy kisebb összeggel Erdély, Románia vonatkozásában megtették. Most itt azért még tovább léptünk ebben az ügyben, idén most már 1,2 milliárd forint megy egyházi támogatásra, és ez úgy függ össze a magyar pasztorációval, hogy ha mondjuk egy olyan pap a katolikus egyházon belül, akiről tudják a kollégái, hogy azért, mert magyar pasztorációt folytat, és mi magyar papnak tartjuk, az x összegű havi kiegészítést kap a forrásaihoz, ez vonzerőt jelent még abban a világban is, ahol természetesen ilyen piszkos anyagiak nem játszhatnak szerepet, úgyhogy szerintem ez egy fontos előrelépés.

Amit még azt hiszem, szintén Szászfalvi képviselő úr említett, és azt hiszem, erre vonatkozik Csizmadia elnök úr javaslata, ez a fiókszervezetek létrehozása, tehát hogy úgy támogassuk a határon túli civil szervezeteket, hogy a magyar testvérszervezetekkel együtt. Azért erre vigyázni kell, hogy ebből ne legyen paternalizmus, hogy majd mirajtunk keresztül megy a pénz, de az a rendelkezése a NEA-nak, a NEA ide tartozó kollégiumának, hogy egyébként más területeken is azokat a civil szervezeteket, akik közös pályázatot nyújtanak be, azokat előnyben részesítjük, szerintem azt érdemes erősíteni.

Az épített örökségnél még nem mondtam az összeget, 2014-ben ez 420 millió forint.

Ennyire tellett, elnök úr. Ha valóban elmaradtak, itt a munkatársaim jegyezték a kérdéseket, akkor arra természetesen írásban fogok válaszolni. Köszönöm szépen a figyelmet.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm szépen a kérdéseket, hozzászólásokat, a tájékoztatót, illetve a kérdésekre adott választ.

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 44. § (2) bekezdése alapján a miniszterjelölt kinevezésének támogatásáról fogunk dönteni. Megkérdezem a bizottság tagjait, kik támogatják? *(Szavazás.)* Hatan támogatjuk. Kik nem támogatják? *(Nincs jelentkező.)* Kik tartózkodtak? *(Szavazás.)* Hárman tartózkodtak. Köszönöm szépen.

Tisztelt Miniszterjelölt Úr! További jó munkát kívánok, sok sikert és jó egészséget! Köszönöm szépen.

Elnöki zárszó

A bizottság tagjainak, ha nincsen egyebekben semmi, akkor viszontlátásra!

(Az ülés befejezésének időpontja: 10 óra 43 perc)

Potápi Árpád János
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Bihariné Zsebők Erika és Gálné Videk Györgyi